

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasos betű sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyitól betű sor 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 157.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Rézvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1909.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Kedd, június 22.

Mai számunk főbb közleményei:

- Kossuth a koalíció ellen.
- Forrongás az aradi kőművesek között.
- Igazgató és tanító harca.
- Kidobott négy millió korona.
- Henrik herceg pesti kalandja.
- Halálra ítélte nábob.
- A miniszter és a napszámos.
- Fogházbüntetés Istenkáromlás miatt.
- Háború a frivoltások ellen.
- Jäger Marl újabb gyilkossága.
- A lövőpetri feleséggyilkos.

A kenyérdrágaság ellen.

Arad, június 21.

A buza ára állandóan emelkedik. A liszt ára ehhez való mértékben. Természetesen nő a kenyér ára is. Ha a pezső ára nőne, az ékszer ára haladna fölfelé, vagy bármely fölösleges, fényűző dologé, alig lehetne panaszkodni. Akinek nincsen rá pénze, ne vegye meg. A fényűzés s a nyomában járó pazarlás nem szükséges része az életnek. De a kenyér, az más. Az mindenkinek szükséges dolga, az élés, a megélhetés első feltétele. A gazdag ehetik kenyér helyett sok mindenféle más ételt, de a szegénynek nem marad mása, csak a kenyér. A mindennapi betevő falat. Amiről az imádság beszél: mindennapi kenyérünket add meg nekünk. Az igazán a legszerényebb óhaj, hogy az embernek naponta legalább kenyere legyen. A vizet és a levegőt ingyen adja a természet, kenyér kell

csak hozzá s akkor már meg lehet élni. Ha nincs, jön az éhínség.

Buza azonban van. Van tavalyi is és az idén is fog teremni. De azért az ára úgy megy fölfelé, hogy szinte hihetetlen. Legalább hat év előtt ezt nem hitte volna el senki. S még mindig emelkedik az ára.

— Mi lesz ebből?

Egy érdekes esetet írunk ide. Bécsből jön ugyan, ahol tudvalevőleg nem tulságosan nagy barátsággal vannak irántunk, de azért jellemző. Kétféle oldalról is jellemző.

A bécsi községtanács, amely meglehetősen nagy tanács: másfélmillió ember közügyeiben intézkedik, meginterpellálták a tanácsot, hogy mi az oka annak, hogy a lisztárak oly mértékten emelkednek s a szegényebb néposztályt élelmezési válságokba sodorják.

Az interpellációra a bécsi községtanács azt felelte, hogy a lisztdrágaság oka a budapesti tőzsdén otthonos határidőüzlet. Ellene ezuttal nem lehet semmit, de kérelemmel fordul a kormányhoz, hogy emelje fel a gabonavámokat és járjon el abban, hogy Magyarországon a gabonahatáridőüzlet eltiltassék.

A Lueger ur politikai nevetlenségétől eltekintve, ismert dolog, hogy a bécsi községtanács a közintézmények fejlesztése és rendbentartása irányában értékes munkát fejt ki a népért, illetve a maga népeért. A ga-

bonavámok felemelését kérő mozgalom is azt mutatja. Ez a mi rovásunkra menne. A derék osztrák sógorok azt célozzák vele, hogy a magyar gabonának a vámkülföldre való kivitele megnehezíttessék: ilyenformán ők könnyebben juthatnának olcsóbb liszthez. Szóval megint a régi szisztéma: Magyarország legyen ebben a dologban is fejőstehene Ausztriának. Ami azonban a budapesti tőzsde határidőüzleteit illeti, abban igazuk van.

A gabona, a liszt, a kenyér olyan nyereszkes tárgya, amelynek erkölcsötlenességéhez kétség sem férhet senki olyan ember részéről, aki ezekben az üzletekben valamely módon, akár közvetlenül, akár közvetve, nem érdekelt.

Nem is határidőüzlet az. Ezt a kifejezést csak a nagyközönség számára megtévesztésnek használják.

Az igazi neve különbözeti üzlet s ebben a formájában, mikor a kenyérrel üz piszkos spekulációt, a világ leglelkiesmeretlenebb valamije közé tartozik. Szégyen, hogy fennáll, szégyen, hogy eddig fennállhatott.

A különbözeti üzletek nem szolgálják sem a termelés, sem a fogyasztás érdekeit. Az csak üzérkedés, annak is a leghitványabb fajtája, mert a szegény ember eledeléből, a kenyérből csinál üzletet.

Mondják ugyan, hogy a határidős üzletkötéseknél meg van állapítva,

Husz éves találkozó.

— 1889—1909. —

Husz év! A véges ember életében
Beláthatatlan nagy idők sora, —
A fűt megőszül és a váll leroskad
Mig végigjáród élet vándora.
Pedig mi ez a végtelen nagy árban
Ami reánk zúdít az örök idő?! —
Parányi osep, virág, amely lehervad
S elpusztul nyomban, amikor kinő.

Husz év! Emlékszem: barna volt a fűtünk,
Es szemeinken ifju a sugár,
A lelkünk röptét nem tudok követni,
Mikor merészen a magasba járt.
Acél az izmunk s szívünk dobbanása
Büszkén kísérte azt a szent hitet:
Hogy a világ csak értünk alkotódott,
Értünk s mi rajtunk kívül senkinek.

Husz év! — Aztán kiszálltunk röpke
szárnyalásunkkal,
A régi fészkek messze elmaradt, —
Bus elhagyottan nézte szárnyalásunk,
Távrolról vetvén egy-egy sugarat.
Szerény hajlék, kopott, viseltes, ócska,
A butor benne: hitvány fapadok; —

Es nekünk mégis olyan fényes, drága: —
Lelkünknek röptét e hajlék adott.

Husz év! E hajlék szorgos gondozója
A jó öreg, apánk helyett apánk, —
Te bölcs aggastyán, a jó Isten áldjon,
Hiszem: gondolsz most is aggódva ránk.
Haj, mesterünk, de megritkult a sor már!
Kihullt mellőled egy egész sereg, —
Az ócska hajlék palotába szökkent
S megváltozott már ember és keret.

Husz év! A bölcs, az ékeshangu mester,
Kiben hozzánk sok nagy próféta szólt,
Ki izlést, formát olt a lelkeinkbe:
— Bus könyvet ontsunk! — már régen halott.
S a régi gárda egyszerű vitézi
Akik tanítók voltak igazán:
Elmultak lassan, mint a korhadó fák,
A husz évnek telén, vagy tavaszán.

Husz év! Be' sok bűt, bánatot kevert fel
Zajló vized, tajtékozó habod!
Miért tagadnád? hej, biz' elraboltál
Közülünk is sok kedves alakot.
S akik maradtunk: dér a fűrteinken,
Es homlokunkon sok komor redő, —
Tavasz csak — volt s immár bucsuzó félben
Nyarunk, a napsugártól rekkenő.

Husz év! Azért köszöntlek mégis téged
S ne ejtsen zokszót rád az ajakam!
Lehettél vón' zordabb is e sereghez
Mely itt körém gyűl vigan, boldogan,
Tavasról szóljon ajkunkon a nóta,
Ahonnan ránk lágy napsugár nevet,
Felejtjük el, hogy lassan lombhullás lesz
S hogy lomb hullása hozza a telet!

Gegus Dániel.

Apró tragédiák.

Írta: Ádám Éva.

Még ott szállingózott az utolsó hópehely
a levegőben; még csak az ablak üvegén ke-
resztül volt meleg a napsugár, de már kacéran
osillogott-villogott s paraszt szolgálócskák me-
zítláb szaladgáltak ide oda.

Tavasz volt. Ilyenkor megjelent a kis vá-
ros utcáin az öreg verklis. És végig nyikorgott
a levegőben, persze csárdás tempóban, hogy
mit üzent Kossuth Lajos.

A verkli tetején egy kopott, fáradt, öreg,
tudós madár gubbasztott. Bizonyára megunt
már a cédula huzogatást; pedig sorsára min-
dig kíváncsi volt s lesz a földi ember. S hol a
kártyavetésből akarja megtudni, hol az egerek-
től, madaraktól.

Tavaly óta megöregedett a papagályos em-
berem. S ha a tudós madár nem akarta telje-

szerezésbe van véve, hogy a gabonát szállítani hajlandó fél a gabonát kívánatra a határidőre tényleg szállítani tartozik, míg a másik fél azt természetben elfogadni s készpénzben kifizetni köteles. De az csak a papiroson van. A valóságban egy árva szó sem igaz belőle. Erkölcstelen nyereszkedés az a különböző kenyérmagvakon, tápszereken. Mesterséges fölszigázása az áraknak. A fogyasztó helyzetének nehezé tétele, anélkül, hogy a termelőnek ebből bármi előnye származna. Ellenkezőleg, a valóságos szállításra való üzlet árait megrongálják, vagy a termelő veszít, vagy a fogyasztó veszít, de valamelyik mindig veszít, ellenben a kenyéren való tisztességtelen üzérkedés spekulánsai hasznot húznak belőle. Már aki húz. Mert egy részük letörök ebben a nép bőrre menő erkölcstelen kenyérferbliben.

A bécsi községtanács — habár idegen ország ügyeibe avatkozik is — ha a saját hatáskörében intézkedéseket tesz arra nézve, hogy ez a kenyérdrágaságot csináló üzlet megszűnjön, bizonyára a nép érdekében cselekszik és helyes dolgot művel.

Kossuth a koalíció ellen.

Minisztertanács. — A kabinetben nincs megegyezés a kibontakozásra.

Fővárosi tudósítónktól.

Arad, június 21.

A koalíció sorsát a minisztertanács pecsételte meg. A miniszterek ma többféle kibontakozási tervvel foglalkoztak. Kossuth Ferenc egyiket sem fogadta el és kijelentette, hogy a koalíció felbomlása feltétlen szükségesség. Wekerle Bécsbe utazott és kéri a kabinet végleges felmentését. A király tudára fogja adni, hogy Lukács Lászlót bizta meg a további tárgyalá-

sokkal és most már Kossuth is érdemleges megbeszéléseket folytathat a király megbízottjával.

A politika mai eseményeiről a következő értesüléseket kaptuk:

(A döntő minisztertanács.)

Budapesti tudósítónk jelenti: Wekerle miniszterelnök ma reggel déni birtokáról Budapestre érkezett. Dél előtt 11 órakor a kereskedelmi miniszteriumban Wekerle elnöklésével minisztertanács volt, amelyen a kabinet valamennyi tagja részt vett és melyen a jegyzőkönyvet Márffy államtitkár vezette. A minisztertanács elintéztén a legutóbbi minisztertanács óta összegyűlt folyó ügyeket, a politikai helyzet megvitatására tért át.

A minisztertanács csaknem délután két óráig tartott. Elsőnek Josipovich Géza és Jekelfalussy hagyták el a miniszteriumot, akiket nemsokkal később Apponyi Albert gróf követett. Wekerle, minisztertanács után még fél óra hosszáig tanácskozott Kossuth Ferencel. Negyed háromkor lépett ki a tanácskozó teremből a miniszterelnök, akit természetesen nyomban kérdésekkel ostromoltak az újságírók.

A politikai helyzettel foglalkoztunk — válaszolt Wekerle — és különféle kibontakozási terveket vitattunk meg. Ezenkívül elvégeztük a penzumot. Két hét óta nem foglalkoztunk ügyekkel és sok restancia volt.

— Lesz még minisztertanács?

— Lesz. Hogyne lenne. Még össze kell jönnünk.

Kijelentette ezután Wekerle, hogy délután Bécsbe utazik és holnap kihallgatáson jelenik meg a király előtt.

Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter egy újságíró előtt ma így nyilatkozott:

— Remélem, hogy holnap már nem lesz miniszter.

— Nem volt egyetértés a kormány tagjai között?

— Nem egyetértés hiánya miatt kérjük felmentésünket, hanem az általános állapotok miatt. Lehetetlen így tovább dolgozni.

Egy másik miniszter ezeket mondta a minisztertanácsról:

— A helyzettel és több más ügygel foglalkoztunk. Hogy most mi lesz, azt nem lehet tudni. Minden a felség elhatározásától függ.

Más forrásból eredő hír szerint Wekerle holnap kéri fogja a királytól a kabinet végleges felmentését. A miniszterelnök újabb javaslatokat is tesz a felségnek. Ha a király nem fogadja el a javaslatokat, egy kormányon kívül álló politikust deszignál miniszterelnöknek, de még akkor se menti fel a jelenlegi kabinetet. Ez mindaddig tovább viszi az ügyeket, míg az új kormány meg nem alakul.

A minisztertanácsról A Nap így ír:

Wekerlét megbizta a mai minisztertanács, hogy tegyen a királynál újabb javaslatokat a kibontakozásra. Az új terv azon a megbeszélésen alapszik, amelyet a belügyminiszter folytatott Kossuth Ferencel és Apponyi Albert gróffal. Wekerle Sándornak jelentenie kell Bécsben, hogy Lukácsal a kabinet egyetlen tagja se akar egy uton menni. Lehetetlen volna a vele való működés személye és mattja miatt. Kossuth Ferenc a kabinetet kizárólag a függetlenségi párt részére követeli. Ha a király nem egyezik ebbe bele és ragaszkodik a 67-es miniszterekhez is, akkor hagyják meg Andrásyt és Wekerlét. Új hatvanhétsek ellenőrzésének Kossuth nem akarja magát alávetni. A miniszterelnöknek ezeket a proposíciókat azzal kell átnyújtani a királynak, ha a felség nem fogadja el, a kabinet tagjai nem óhajtának tovább helyükön maradni és felmentésüket kérik.

A válságból való kibontakozásra A Nap szerint Kossuth proposíciója ez: Kijelentette Kossuth, hogy hajlandó a választói reformnak ezzel a parlamenttel való megalkotására, de olyan feltételek mellett, amelyet a 67-esek nem fogadhattak el. Más hír szerint Kossuth Ferenc ajánlotta, hogy a mostani kabinet csinálja meg a választói jogot Andrásy nélkül. A belügyminiszter ellen annyira el van keseredve a függetlenségi pár, hogy azt nem lehet figyelmen kívül hagyni.

síteni a kötelességét, rekedtes hangon kiáltott rá a kis ember:

— Háni!

És ilyenkor Háni alázatosan, engedelmesen bólintott a fejével egyet a kis csőrében ott tartott egy cédulát.

Háni egy napon beteg lett, azt hiszem szegény kivénült már a mulatságból, az volt minden baja.

Egy fehér egérkéje is volt az öregnek. Ez volt a kiszemelt trónörökös, ha majd Háni felmondja a szolgálatot.

Vásár volt és a jó falusi nép ilyenkor nagyon hangulatos. Szereti a bort, a pálinkát, a szerencsemondást, a bicskázást.

Háni körül nagy volt a tolongás. Égőszemű leányok, durva, nyers kacagásu legények egymást lökdösve igyekeztek, a verkli hívogató hangja felé. Háni nem győzte a dolgot. Segédnek felvették a kicsi fehér egeret is, habár nem volt jól betanítva még.

De a volt jó betanítva még.

De, akik egymást szeretik, azoknak nagyszereket jövendől...

Villogó szemű, szerelmes parasztleányok, legények kézenfogva törtettek előre, hogy első legyének. S a kis egér, ő tudja miért, a perctől szorgalmasan dolgozott.

Háni komoran állt a verkli tetején. Villogóan látszott a figura kis fején, hogy azt gondolja: be buták az emberek! A sorsa minden-

kinék a szívében s az emberek rejlik. Ezek szerint alakul az élete is. Az a baj, hogy nagy arányokban akartok élni, mindig valami csodást, nagyszerűt akartok. Pedig az életboldogság nyitja oly egyszerű. Felismerni a pillanatok értékét, mikor mit kell tenni.

Nem tudom gondolt-e olyent a tudós Háni, de határozottan olyan képpel gubbasztott ott, hogy ezt fel lehetett tételezni róla.

Minden filozófiai elmélkedése mellett is rossz máju barát volt Háni. Talán irigyelte az egér hirtelen népszerűségét, talán évek óta megszokott kötelességérzete villant fel benne, hirtelen az elbizakodott egér felé fordult, egyet rugott rajta a furcsa körmeivel, egyet koppanzott az arisztokrata csőrével s a kicsi egér véresen fordult a sarokba.

Lett nagy felfordulás. Az emberek olyan szívtelenül kacagtak, a verkli egy pillanatra elhallgatott s a fehér kicsi tudós utolsókat rugott. Ó a trónörökös!

A verklis ember úgy meg volt ijedve, hogy mindenkinek kacagnia kellett rajta. S csakugyan egyre többen seregtettek a baleset helyére. Cédulát akart mindenki, amelyet jövő vásárig rejteggessenek a lájbi zsebében, vagy a mestergerendában, ahol olyan biztos helyen van a legfontosabb irás is. Ide kerülnek a jövendőmondó cédulák is.

Igen ám, de a gyilkos Háni ismét megtagadta a szolgálatot. Pedig mennyi cédula elkelne most. Sohase volt ilyen jó vásárja a kis

öregnek. Érthető volt hát a haragja az istentelen madárra.

— Háni! — kiáltott egy nagyot, hogy maga is megijedt.

Háni pedig egyet gondolt, meglebbentette tarka szárnyát, miközben egyet kiáltott, mintha mondaná:

— Isten veled kicsi öreg! — és hirtelen felrepült; fel, egyenesen az emberek feje fölött levő villanysodronyra.

Iszonyu zaj, kavargás, lárma, kacagás hallatszott s a nép éretlen gyerek módjára sietett bámészkodni. Ostorral suhogtatták feléje s kövel hajigálták a rebellis madarat.

— Háni! ... Háni! ... dadogta a szegény öreg és kimeredt szemmel, szinte önkívületben nézett fel, mintha a jó Istentől kérdezné: hát most mi lesz?

Mi? Háni vergődik a sodronyok közt ideoda, aztán elcsendesül... Ilyen előkelő és modern halála nem minden madárnak van.

A kis öreg egy fájdalmas kiáltással roskad a földre.

— A nyomorult! Még ő is elpusztul — mondják az emberek.

Istenem! Hiszen mások örömét vagy szerencsétlenségét sohase szabad a mi szemünkkel nézni, a mi viszonyainkhoz mérni. S a kicsi öreget jobban tönkre teheti az egere és madara, mint egy miniszterelnököt a bársonyszék elvesztése.

(Mit akart Lukács László?)

A „Neue Freie Presse“ ma vezércikke helyén egy Lukács László volt pénzügyminiszterhez közelálló politikai nyilatkozatait közli arról a szerepről, amelyet Lukács mint homo regius betöltött. A cikk rendkívül érdekes, mert nyíltan bejelentik benne, hogy amennyiben a legrövidebb időn belül meg nem oldódik a válság, a korona maga fogja azt megoldani, egy újabb, a pártokon kívül álló kormány kinevezése által.

Azt a közvetítő szerepet, — írja a cikk — amelyet Lukács László elvállalt, igen sok helyen ellenszenvvel fogadták és hamisan ítélték meg. Pedig Lukács csak jót akart. A korona nem akarja megengedni, hogy a válság elposványosodjék, hanem még ebben a hónapban, a királynak Ischlbe való elutazása előtt feltétlenül meg akarja azt oldani és ha ez másként nem sikerül, egy újabb Fejérváry-kormányt fog kinevezni.

Lukács László, aki mindezt igen jól tudta, érintkezésbe lépett Kossuth Ferencel és Justh Gyulával és megmagyarázta nekik, hogy hiába várnak a koronától engedményeket, melyek alapján a koalíció pártjai újból egyesülhetnek. A korona ezuttal nem hajlandó engedményekre, de nem is tűri, hogy őszig elhuzzák a válságot, hogy azután a felmerülő fontos bel- és külpolitikai ügyek elintézése érdekében kényszerítve legyen a nyakára helyezett kés előtt meghajolni és újabb engedményekbe bocsátkozni. A király által kinevezendő új kormány az általános, titkos és egyenlő választójogot hozná magával és a szociális érdekeket kereső nagy tömegeket szólítaná haragra a most aralmon levő elemek ellen.

Lukács László mindezt kifejtette a koalíció vezetői előtt s megkérdezte őket, hogy nem lenne-e helyesebb, ha a paktumban vállalt kötelezettségeknek eleget tennének, a most felvetett politikai kérdéseket felfüggesztenék, az általános választói jogot megvalósítanák s a többi kérdés eldöntését az új parlamentre bíznák. Ezt akarta elérni Lukács és minden egyéb amit működésébe bele akarnak magyarázni, csak rosszakarat.

(Lukács nyilatkozik küldetéséről.)

A „Budapest“ egyik munkatársa előtt Lukács László nyilatkozott küldetéséről.

Lukács szerint az ő akciójának az volt a célja, hogy olyan helyzetbe hozza a függetlenségi pártot, amelyben, mint parlamenti többség, elvégezhesse politikai funkcióját. Ha a függetlenségi párt elfogadná az ő feltételeit, a király egyik bizalmas emberének, egy párton kívül álló politikusnak miniszterelnöksége alatt kellene a kormányt megalkotnia.

A korona nem kíván a függetlenségi párttól sem elfeladást, sem önmegtágadást, csak bizonyos politikai oportunitizmust. Az új kabinetnek a függő kérdéseket provizóriumok által kellene rendeznie és első sorban a választójogot megvalósítani. Ő nem átmenetileg kontempálta ezt a kabinetet s azt hiszi, hogy ha sikerül a függetlenségi párt és a király között megegyezést létesíteni, akkor erre több éves munkaprogramot lehet alapítani.

Sohasem gondolt Kristóffy reaktiválására. Justh Gyulával nem tárgyalt, csak informálta őt és Kossuth Ferenc által akarta informáltatni a függetlenségi pártot. Most megfigyeli a dolgok fejlődését és csak Wekerle audienciája után lép újra akcióba.

(Kossuthnak nem kell a koalíció.)

Éjjel jelenti tudósítónk: A függetlenségi pártkörben ma este is számos képviselő jelent meg. A képviselők élénken vitakoztak a politikai helyzetről és a mai minisztertanácsról. Hammersberg László kockáztatta meg újból azt a kijelentést, hogy az általános választói jog a magyarság szempontjából veszélyes, — de lehurrogták.

Nemsokára megjelent a pártkörben Holló Lajos, aki elmondotta, hogy Kossuth Ferencnél járt és kérdést intézett hozzá, lehetségesnek tartja-e, hogy a függetlenségi párt továbbra is a koalícióval működjék együtt. Kossuth erre a következőket mondotta:

— A mai minisztertanácsban több kibontakozási programot terjesztettek elő, amelyeket én mind elvettem. Főtörekvésem, hogy a függetlenségi párt teljesen egységes maradjon és minden olyan kérdést kikapcsolok, amely a párt szétbontására vezethetne. Ennélfogva a koalícióval való együttműködést lehetetlennek tartom, mert az ellentétek igen nagyok.

Hollónak ezt az elbeszélését a jelenlevők nagy ujjongással fogadták. Hir szerint a mai minisztertanácsban, tekintettel arra, hogy az előterjesztett tervek megegyezésre jutni nem tudtak, elhatározta a kabinet, hogy Wekerle útján kéri a lemondott kabinet sürgős elbocsájtását.

Ő Felsége holnap valószínűleg tudomására hozza Wekerlének, hogy Lukácsot bizta meg egy kibontakozási alap fölötti tárgyalással. Ez által az a formális ok is elmarad, hogy Kossuth a Lukácssal való tárgyalásokat illojálisnak tartotta.

Vita után fesztelenül tovább beszélgettek még a képviselők. Azt mondták, ha Lukács a bank-kérdésben magáévá teszi a függetlenségi párt álláspontját, nincs semmi akadály arra, hogy a miniszteriumban helyet foglaljon, sokkal inkább mint Andrássy, a ki 3 évig csak kihasználta a pártot.

TANÜGY.

(—) Vizsgálat a siketnémák intézetében. Vasárnap délelőtt tartották meg az évet záró vizsgálatot ebben az igazi embermentést teljesítő intézetben, ahol az idén 6 rendes tanerő 7 osztályban 71 ily szerencsétlen gyermeket tanított. A szép számban megjelent előkelő vendégek meghatva és gyönyörködve hallgatták a gyermekek élőszóbeli feleleteit az egyes tárgyakból és meggyőződtek arról is, hogy itt nemesak beszélni, írni, olvasni, számolni tanítják a gyermekeket, hanem a legmodernebb paedagogia elvei szerint dolgozniok is kell.

(—) Dolgozó gyermekek. Az elemi fiúiskolákban néhány évvel ezelőtt honosították meg a természet utáni rajzolást, agyagmintázást, alldjót és karton munkákat. Ennek sikerét azok ismerik, akik gyermekneveléssel foglalkoznak. Az újtelepi fiúiskolában most nyílt meg az ilyen gyermekmunka kiállítás, melyet a szülők és érdeklődők szép számban keresnek fel. A testület által tanított és nevelt gyermekek kezűességének igen sok sikerült terméket láthatni, de figyelemreméltók a kartonmunkák, melyek e kiállítás koronáját alkotják s csak elismerés illeti Brunhuber Mariska tanítónőt, ki fáradhatatlan ambícióval oktatta ezen kartonmunkákra az iskolás fiukat. A ki-

állított rajzok némelyike határozott tehetségre vall, ami a modern rajzoktatás célszerűségét és hasznát igazolja.

(—) A nagyhalmagyi állami elemi népiskolában az évről évre vizsgálatok f. hó 16., 17. és 18-án lettek megtartva. Akik a vizsgálatokon jelen voltak, meggyőződést szerezhettek arról, hogy ez az iskola úgy mint a multban, most is fényes eredményt ért el a magyar nyelv megkedveltetése, de az általános ismeretek tanítása iránt is. Hogy milyen szellem dominál az iskolában, azt fényesen bizonyítja az az évről évre nagyobb számu gyermekserög, mely szivesebben megy az áll. iskolába, mint a községben levő szintén három tanerős gör. kel. román hitfelekezetibe. Míg az 1906-7. tanévben 437, az 1907-8. tanévben 140, ez évben 157 növendéke volt az állami népiskolának, akik a vizsgálaton szabatos magyarsággal számoltak be tanulmányaikról. A vizsgálatok 3 napján kiállított női kézimunkákat és rajzokat nagy számu közönség tekintette meg, mindnyájan a legnagyobb elragadtatás hangján szólva azokról. A kézimunka és rajzkiállítás megtekintette Pető Sándor dr. országgyűlési képviselő neje is, s nagy meglepedésének adott kifejezést a hallottak s látottak fölött, elismerését fejezve ki az iskola tanítótestületének.

Kidobott négy millió korona.

A gavallér magyar állam.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Általában azt szokták mondani, hogy Magyarországon nincsen pénz. A magyar állam gazdálkodása épenséggel nem ezt bizonyítja, sőt talán inkább az ellenkezőjét. Olyan bőkezűen bálnak itt a pénzzel, mintha minden utcákon mázsaszámra heverne az arany. Ezt bizonyítja legalább a predeáli vasuti állomás dolga, azé az állomásé, melyet szeretünk magyar határállomásnak nevezni, melyről azonban kívül, hogy Magyarországhoz semmi köze. Romániában van a román államnak azt a kegyét, hogy a maga határaia belül megtűri a magyar mozdonyokat s a magyar határrendőröket, meg esendőröket, jó drágán megfizeti a magyar állam.

1885 ben készült el a Budapest—Köszvár—Bukaresti vonal magyarországi része. A határállomás Predeál, egy kicsi, eláh, határszéli falucska, melyben még van vagy ötven ház s amelyik úgy lóg a sziklák oldalán, mintha minden pillanatban le akarna esni onnét. Valóssággal istencsedéja, hogy a szélvihar még le nem sodorta Predeálig vízzel az utast a magyar vonat. A pályaudvaron magyar esendőrök és határrendőrök fogadják és tessékéik be a váróterembe a podgyász- és utazóvizsgálat-hoz. Középfűt vasúcs választja ketté a pályaudvart és a rácson túl már román katonák várják az utast. Az ember azt kihatná, hogy ott a határ, ahol a rác s van, ami innen van rajta, minden magyar, tulnan minden román. Pedig nem úgy van. Romániában van ott már az utas a rácson innen is, a rácson túl is.

Aki utaztában figyelemmel kíséri a vidéket, az már vagy kétszáz méterrel a predeáli állomás előtt megláthatja a határkövet s azor túl, egy ütött-kopott román zászló tövében, vonatok merereven tisztelgő román határőr. Kétszáz méternyi utat tesz meg a magyar mozdony román földön. Ezt a kétszáz méternyi utat, meg azt a sziveséget, hogy Románia megtűri a maga földjén a magyar esendőröket és határrendőröket, kétszáz arany forintta fizeti meg évente a magyar állam. Miké ugyanis Brassóig készen volt már a vasut s tömösi szoroson keresztül keresni kezdtek csatlakozást Románia felé, küszült, hogy a határon nem tudnak állomást építeni. Tömös s utolsó állomás, de az még jóval innen van

határon. Azon túl hóval takart, kopár szikla az egész vidék s a vasut építők nem merték a sziklák kellő közepébe állomást építeni.

A magyar állam ekkor alkudozásokba bocsátkozott Romániával s hosszas tárgyalások után szerződést kötöttek, melynek értelmében a határállomás a román földön fekvő Predeal lesz, Magyarország pedig évente hetvenezer aranyforintot fizet a kétszáz méternyi vasutvonalért és az állomás használatáért. Románia fentartotta magának azt a jogot, hogy ezt a kedvezményt bármikor megszüntethesse.

Huszonnégy éve fizeti a magyar állam büszgésen a hetvenezer arany forintot. Eddig tehát 1.680.000 aranyforintot, vagyis 3.996.800 koronát fizettünk ki. Huszonnégy év óta rengeteg sokat haladt a technika. Azóta már réggen kitalálták, hogyan lehet úgy építkezni a sziklák oldalába, hogy a vihar el ne söpörje az épületet. Az építés költségeit már abból az összegből is fedezhették volna, amit eddig kifizettek Romániának. Hát még abból, amit ezután fognak fizetni az idők végéiglen?

Henrik herceg pesti kalandja.

Kinos incidens a megyeri csárdánál.

Fővárosi tudósítónktól.

Arad, június 21.

A Henrik herceg nevéről elnevezett automobilversenyéről, a versenyzők pesti fogadtatásáról, az előkelő vendég tószójairól és a többi apró és értéktelen esetről sok sort, sok hasábet irtak össze a lapok. De egyhangulag elfelejtettek bővebben megemlékezni arról a nevezetes fogadtatásról, amely a váci országuton, a megyeri vámnál zajlott le és amelynek sok pikáns részlete kívánczik még most is, egy héttel az eset után, penna alá. Az egyik epizód különösen emlékezetes részlete a megyeri kocsmakörül lefolyt ünnepeknél. Erről az epizodról beszéltek a legtöbbit a két Kossuth-Lajos-utcai kaszinóban.

Történt, hogy amikor a csárdánál várakozó uri sokaság megpillantotta a porfellegből kibontakozó Henrik herceget, az általános éljenzésbe és hangos hoch-hoch-kiáltásokba egy erőteljes hang rikoltott közbe:

— Eljen Magyarország jövődöbéli királya!

Csak néhányan hallották ezt a különös aposztrófálást, az üdvözlések, kérdezősködések, a hercegi parolákért való tülekedés izgalmai, meg a pöfögő automobil lármája közben. Amikor a zaj elült s az éljenzés is halkabb lett, az előbbi uri ember, egy közismert képviselő, újra és most még valamivel hangosabban megismételte:

— Eljen, Henrik herceg, éljen Magyarország jövődöbéli királya!

Akik a felkiáltást meghallották — bár tisztában voltak vele, hogy csak tréfáról van szó — megdöbbenve elhallgattak, a herceg zavartan fordult el, mert ő, — amint tudjuk — ért egy kevéssé magyarul. Fagyos esend lett, csak a képviselő nevetett, sőt hahotázott a viccén és egy rendőrtisztviselő mondott: — színtén eléggé hangos — megjegyzést a kitűnő tréfára. Ezt mondotta:

— Nohát ez csakugyan izléstefenség!

Akik az ilyen pikáns szituációkat szeretik, nagyokat élvezhettek volna azon a Pailleton vigjátékaiba illő kinos helyzetben, amiben egy pár pillanatig az egész társaság: a főhercegek környezetének hölgyei és az automobil-klub nem kevésbé kényes urai vonaglottak. Végre berobogott egy poros automobil, egy pillanatra elárasztotta az egész kör-

nyéket a por és az automobilbüz és az általános köhécselésben megfult a képviselő vicce.

Az eset utójátéka az volt, hogy a képviselő később két barátja útján kérdőre vonatta kifakadásáért a rendőrtisztviselőt. Az affér azonban elsimult: az urak nem akarták, hogy a nagy nyilvánosság előtt szellőzzék a megyeri furesa incidenst. A rendőrtisztviselővel tehát aláírtak egy közömbös nyilatkozatot.

Halálra ítélt nábob.

A feleségével akarták megöletni

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 21

Rémregénybe illő részleteket tartalmaz az a szenzációs feljelentés, melyet nemrégiben tett a nagyváradi ügyészségnél Fónagy Sándor, előkelő, dúsgazdag biharmegyei, mezőgyáni gőzmalomtulajdonos képviselője dr. Podhraczký Rezső nagyszalontai ügyvéd. A feljelentésben, amely általános feltűnést és meglepetést keltett a nagyváradi ügyészségen és amely már lázasan foglalkoztatja a biharmegyei nyomozó hatóságokat, nem kevesebbről van szó, mint arról, hogy Fónagy Sándort egy részben ismeretlen bünszövetkezet személyes okokból és messzemenő anyagi spekulációból formálisan halálra ítélte, tönkretetését elhatározta és már hozzá is fogott tervei keresztül viteléhez.

A szenzációsan érdekes, bonyolult ügyről a következőket jelenti tudósítónk:

Fónagy Sándor egyike Mezőgyán község leggazdagabb polgárainak. Háza, földje, hatalmas gőzmalma van, amely megveszi, megőrli a Tisza, Szabadhelyi és Sternthal-féle uradalomnak gabonáit is. Fónagy Sándor három éve nősült. Elvett egy gyönyörű szép, fiatal, gazdag szalontai polgárlányt: Vőneki Mariskát. A fiatal pár élete a lehető legboldogabb volt egy ideig. De, körülbelül fél éve, befészkelte magát a mezőgyáni boldog családi otthonba valaki és intrikáival, fondorkodásaival megrontotta a fiatal házasság boldogságát. Valaki, akinek nevét tudják már, de ezt még a nyomozás érdekében elárulni nem lehet. Ez a valaki — aki környékbeli uriember — leánykorában halálosan szerette Vőneki Mariskát és szerelmét Fónagné iránt megőrizte később is. Annak idején meg is kérte a leány kezét, de nem kapta meg, Vőneki Mariska különben sohasem szerette őt.

Ez az uriember a házasság megkötése után jó arcot csinált, mint jóbarát közeledett Fónagné felé és többször kijelentette az asszonynak, hogy tudja jól, hogy őt szereti most is, őt szerette mindenkor. Mindenáron rá akarta venni Fónagnét arra, hogy a vagyont, vagy a vagyont egy részét irassa magára a férjével. Azután méreggel tegye el láb alól. Vagy, ha az asszony nem vállalkozik a férjgyilkosságra, majd vállalkozik ő. Bizton rá mindent az asszony, csak igérje meg, hogy férje halála után felesége lesz neki, aki még mindig vadul, örülten szereti Fónagnét.

Fónagy Sándorné megdöbbenéssel és iszonyattal hallgatta ennek az urnak a beszédét. Kiatasította őt a házból. De a férjnek nem mert szólni, mert tudta, hogy Fónagy Sándor nyugalma, békéjét feldúlja majd ez a leleplezés. Ezentúl azonban az asszony halálos rettegésben töltötte napjait. Feltette az ura életét.

Közben azonban olyan dolgok történtek, hogy Fónagné kénytelen volt ura előtt egyet-mást elmondani. Három hónapja már ennek. Fónagné egy szép napon kisírt szemmel, rémült arccal mesélte az urnak, hogy egy asszony járt nála: B. Nagy Imréné. Három üveget hozott neki. Az egyikben morfium, a másikban ciankáli, a harmadikban strofantis volt. Mind a három feltétlenül halálos. B. Nagy Imréné rá akarta beszélni Fónagnét, hogy ezekkel a mérgekkel tegye el láb alól férjét. Öntson a levesébe vagy kávéjába. Vagy, ha nem bizik önmagában, végeztesse el a mérgekvevést Irénke nevű két éves kis leánykájával. Vagy még jobb, ha őt felfogadja cselédnek. Ő majd elvégez mindent.

Fónagné a mérgeket elvette, szinleg B. Nagy Imrénétől, de azután nyomban felfedezte az egész dolgot, az előzményeket is az ura előtt, aki a három üvegcsét elvitte Juhász Károly mezőgyáni jegyzőhöz és lepecsételtette azokat. Egyidejűen jelentést tett a csendőrségnél is és Podhraczký Rezső dr. ügyvéd útján a nagyváradi ügyészségen is, amely elrendelte, a nyomozást a legszélesebb körben.

A csendőri nyomozás legelső sorban is odairányult, hogy B. Nagy Imréné hol vásárolta a mérgeket. Kiderítették, hogy a mérgeket orvosi rendelre Czajlik György nagyszalontai gyógyszerész adta ki. Így nyomról nyomra haladva a csendőrség megállapította, hogy a receptet Schiller József dr. geszti uradalmi orvos teljes jóhiszeműleg készítette el egy Papp Bálint nevű mezőgyáni gazdának. B. Nagy Imréné megtudta, hogy Papp Bálint milyen recepteket őriz. Elkérte tőle azzal, hogy neki is szüksége van az orvosságokra és a gyógyszer-tárban elkészítette azokat.

Papp Bálintot a csendőrség szembesítette B. Nagy Imrénével és az asszony a keresztkérdések, a megdönthetetlen bizonyítékok sulya alatt bevallotta, hogy igenis a három mérgecske az övé, ő adta oda Fónagnénak, de nem azért, hogy az urát gyilkolja meg, hanem azért, mert Fónagné kérte tőle a mérgeket.

Közvetlen azután, hogy B. Nagy Imrénére rábizonyították a mérgevásárlást, fel akarták gyujtani ismeretlen tettesek Fónagy Sándor malmát. Petróleumos ruhákat dobtak be a malom emeleti ablakán és égő kanócokat. A petróleumos ruhák azonban nem gyulladtak meg. Majd pár napra, eddig ismeretlen tettes, eltorzította a gőzmalom legnagyobb kazánját, úgy, hogy a Fónagy malom működése egy hétig szünetelt.

A csendőrség a petróleumos ruhák, mint jó bünjelek után, megállapította, hogy a gyujtogatást Veres Imréné mezőgyáni asszony követte el. Sulyos gyanúk alapján a napokban letartóztatta a vizsgálat vezetésével megbízott Gyenge Béla kir. járásbíró Veres Imrénét, aki őszintén bevallott mindent. Azt mondta, hogy őt erre a büncselekményre valaki felbujtatta. De, hogy kicsoda, nem akarja megmondani. Fontos és perdöntően lényeges a vallomásnak az a része, amelyben elmondja, hogy B. Nagy Imréné igenis azzal a szándékkal ment el annak idején Fónagy Sándorékhoz, hogy az asszonyt rábírija a férjgyilkosságra. B. Nagy Imréné megmutatta neki az üvegeket és elmondta, hogy mi vezérli Fónagyékhoz. B. Nagynét előreláthatóan a napokban le fogják tartóztatni.

AZ ARADI KÖZLÖNY TELEFONSZÁMA:

Szerkesztőség — — — — — 357

A lövőpetrii feleséggyilkos.

Bűnösségének bizonyítékai.

Fővárosi tudósítónktól.

Arad, június 21.

A lövőpetrii hitvesgyilkos még mindig dacol a vizsgálóbíró hálójával. Nem akarja megfogadni magát és keményen tagad. Visszautasítja magától azt az irtóztató bünt, melynek vádjával azonban mindenki, aki csak valaha is a környezetébe került, brutális és sokat szenvedett hitves halálának kapujában hirtelen turbékoló szerelmessé vált férj lelkét terheli. Az Aradi Közlöny fővárosi tudósítója vasárnap felkereste a tragikus halált halt asszony házi orvosát Gyürén, volt a borzalmas bűntény színhelyén és alább mondja el tapasztalait, melyekből világosan kitűnik, hogy Róth Albert kezéből kapta a rettentő kínok között elpusztult asszony a mérget.

Tudósítónk a következőket jelenti:

Beszélgetés a háziorvossal.

Este volt, midőn a szabolcsmegyei községbe értem. Felkerestem Radics Gézá, az ebben az ügyben szereplő orvost. Radics tudvalevően szintén fel van jelentve a család részéről. Radics Géza mint halottkém szívszélhűdést konstatált Róth Albertnél. Radics 35—40 év körüli ember s már évek óta megválasztott orvos Gyürén. Radics midőn állását elfoglalta nem volt még diplomás orvos, s csak azzal a kikötéssel foglalhatta el állását, hogy diplomáját a lehető legrövidebb idő alatt megszerzi. Mióta a szenzációs mérgezési ügy a lapokat bejárta, Radics egész csomó képes lapot kapott első éves medikusoktól, akik gunyolódva rótták fel neki, hogy egy tipikus karbolmérgezési esetet nem tudott felismerni. Egyébként most Radics igyekezete odairányul, hogy, ebben a szerencsétlen ügyben magát tisztázza.

Ismertem Róthékat, s nem valami nagy rokonszenvvel viseltem különösen Róth iránt. Felkerestem egy izben őket, midőn az asszony panaszkodott, hogy a férje nem akarja gyógykezelteni. Ez már rég történt. Március 12-én, a halálesetet megelőző napon vörheny-járvány miatt hivatalból kiszálltam Lövőpetriben. Róthné ezt meghallotta, s rögtön elküldötte férjét hozzám, aki kért engem, hogy vizsgáljam meg feleségét.

En a kérésnek eleget tettem, s felkerestem őket. Az asszony az ő szokott kedves modorával fogadott, s beszélgetésünk folyamán tért reá bajainak elpanaszolására.

A gyógyító szerelem.

— Gyomortájék fájdalmam vannak — mondotta.

En bélhurutot állapítottam meg s azonkívül konstatáltam azt is, hogy a gyomrát elrontotta. Az asszony szívelzsírosodásban és a szivesucs lökésekből kifolyólag szívgyöngésében is szenvedett. Azt ajánlottam, hogy este ricinust, reggelre pedig dower port szedjen. Ezután leültem Róthtal és az asszonynyal az ebédlőben diskurálni. Róth bort hozatott. Közben sok mindenféléről beszéltünk, többek között, az asszony betegsége is reá tértünk, miközben annak a véleményemnek adtam kifejezést, hogy a test kisebb bajait pótolja az igazi szeretettel. Róth ezek után átadta a feleségét és forrón megcsókolta. Az asszonynak láthatólag nagyon jól esett férjének szokatlan

gyöngédsége. Azonban hirtelen elborult a nő arca és szomorúan felém fordult:

— Hiába doktor ur minden, most is fáj a gyomrom. Nem tudom én, nagyon félek valamitől.

Tetemnézés.

Ezt különben azért tartom fontosnak hangsúlyozni, mert amint hallom, Róth családja ahhoz a mentéshez kapkod, hogy a szerencsétlen asszony öngyilkos is lehetett, amit különben kizárt dolognak tartok. Nemsokára hazamentem. Másnap délelőtt értem jöttek, hogy jöjjenek tüstént, mert Róthné meghalt. Elrohantam Róthék lakására, az tele volt emberekkel. A szoba egyik sarkában Róth hangosan zokogott. Odamentem a halotthoz, hogy megvizsgáljam. A hullán se foltot, se pörköt nem találtam. Megirtam jelentésemet, melyben szívszélhűdést konstatáltam. Feltűnt azonban nekem, hogy Róth a jelentés írásakor abba hagyta zokogását, odajött a hátam mögé és a vállamon keresztül hajolva leste, hogy mit írok. Menni készültem s véletlenségből a halott mellett levő éjjeli szekrény felé fordítottam fejemet. A szekrényen levő dowerporosdobozon egy karbolcseppet vettem észre. A dolog nem tűnt fel előttem ugyan gyanusnak, de mégis kérdéssel fordultam Róthhoz:

— Honnan került ide a karbolsav?

— Nem tudom, — válaszolt Róth.

Evvel eltávoztam.

Az orvos gyanuja.

Legközelebbi találkozásom Róthtal május második felében volt. Himlőoltás előjából voltam Lövőpetriben. A község házában felkerestem Róth. Neje haláláról beszélgetett velem. A beszélgetés folyamán feltűnően izgatott volt s össze-vissza beszélt. En így szóltam neki, hogy megnyugtassam:

— Ne izgassa magát, Róth. Csak természetes dolog, hogy a halál mindnyájunk sorsa!

— Eh, mit tudom én — válaszolt Róth remegve, — hogy feleségem aprádonként nem mérgezte meg magát. Doktor ur jóban van a csendőrséggel, megtehetné nekem szerencsétlen embernek azt a szívességet, hogy megkérdezné, kiket hallgattak ki a feleségem halála ügyében. Ezzel a kéréssel természetesen elutasítottam Róthot, azonban gyanút fogtam és az egész beszélgetést közöltem a gyüreai csendőrszobával. Róth kevés vártatva, hogy-hogy nem, utánam jött és lejött velem a csendőrszobába. Ott leültünk egy divánra.

— Doktor ur, őnt is kihallgatták ez ügyben?

— Nem, Róth, nem hallgattak ki.

Majd tovább folytatta Róth:

— Feljelentés esetén felveszik a hullát a földből?

— Az a körülményektől és a bíróságtól függ — feleltem. — De nézze Róth ur, minék izgatja magát! Minek állja ezt a sok herehurecát. A saját jószántából exhumáltassa a holttestet!

Róth rám meresztette a szemét és resignálta mormogta:

Mi történt a boncolásnál?

— Minek pocskoljam én a pénzemet. Róth elment, én pedig közöltem a beszélgetést a csendőrséggel. Az exhumálás napján Mándokra akartam utazni. Kimentem egy ismerőssel a gyüreai állomásra. Hintőrebotogat ballottam. Róthot láttam meg a kocsiból kihajolni. Majd megállt a hintő, Róth felém sietett.

— Mit csinál ön itt? — kérdeztem.

— Egy rokonomat várom.

Majd félrehívott engem, feltűnően össztörve és kétségbeesett arccal kérdezte:

— Doktor ur, a törvényszéki boncolás hogyan megy? Felszokták metszeni a hulla gyomrát és beleit?

— Természetesen! A beszélgetést nem folytathattuk, mert a vonat berobogott.

En felültem a vonatra, Róth a perronon maradt. Kihajoltam a kocsiból, hogy meggyőződjek arról, hogy tényleg Róth vár-e valahol az állomáson. A várt rokon azonban nem jött meg. Később értesültem a vonaton arról, hogy Róth kérdést intézett a csendőrséghez iránt, hogy van-e joga neki a hatósági boncoláshoz ellenőrző orvost hivatni.

Letartóztatva.

A múlt hét egyik napján letartóztattam Róthot. A letartóztatás napján nem volt otthon. Kis-Várdán járt a vásáron, ahol két lovas adott el. Közölték vele az elfogatási parancsot. Összeesett, s kérte a csendőrt, hogy ne győzzék el, mert beteg. A csendőség kérelmére megvizsgáltam Róthot. Vizsgálatom eredménye az volt, hogy Róthnak a lelki izgalmon kívül semmiféle baja nincsen. Beszállítható vizsgálati fogházba. Az órszobában a kocsi vártam, miközben hirtelen megjelentek Róth Albert édes apja, nővére és öccse. Az apja így szólt hozzám:

— Nem gondolja orvos ur, hogy hisztikus volt fiam felesége?

— Erős, egészséges nő volt. A hisztikus ki volt zárva.

— De látja doktor ur, nekünk tanunk van arra, hogy két izben is öngyilkos akart lenni — szólt Róth jogász öccse.

Arra a kérdésre, hogy ha Róth lenne öngyilkos, hol szerezte be a karbont, Radics dr. következőkben válaszolt:

— En nem tudom, hogy honnan. En csak hasam irtam neki karbont tartalmazó receptet. A gyógyszerésznél, aki nekem apósom, recept nélkül nem kaphatott karbont.

Lövőpetriben.

Majd Róthék lövőpetrii lakását kerestem fel tudósítónk.

Róthék háza a kis falu közepén a református templom szomszédságában van, mely Róth által bérelt birtokkal együtt Sesztina I. Jos durgazdag debreceni kereskedő tulajdon. A kuriális épület mellett egy veranda van, amelyen Róth jogász öccse járkált éppen. Falubeli emberek nem igen akartak felvilágosítást adni, mert féltek, hogy a dologba ők belekeverednek. Annyi bizonyos, hogy Róth iránt a saját falujában sem tapasztalható részvét. Erős, elítélő hangon nyilatkoznak róla, brutális rossz embernek ismerik. Feleségével nagyon brutálisan bánt el. Az asszony nem egyszerű menekült a szomszédokhoz urának tett gesztus bántalmazása elől.

Szavahihető emberek, akik a halál híre Róthékhöz siettek, állították, hogy az ág neműn és a padlón karbolcsepeket látta. Azt mesélte Róth egyik kocsisa, hogy az asszony tőle azt kérdezte, hogy nem-e tud valaki gyorsan ölő mérget. Azonban annak jellemzésére, hogy a szerencsétlen asszony észébe sem volt az öngyilkosság elegendő, hogy a halála előtti napon dicsekedve mesélte el egyik ismerősének, hogy milyen boldogn érzi magát, mert az úra nagyon szereti. Nem télt el tizenkét óra, hogy eme kijelentés után az asszony meghalt.

Munkában a vizsgálóbíró.

A vizsgálat még egyre tart. Ehrengrei Lipót dr. a család ügyvédje napok óta Nyíregyházán tartózkodik a jobban egy terjedelmű

jegyzőkönyvi kérelmet terjesztett a vizsgálóbíró elé s más újabb terbeli tanuknak kihallgatását kérte. A vizsgálóbíró ma többször kihallgatta Róth Albertet. A legutóbbi kihallgatás délután kettőtől nyolcig tartott. A kétségbeesett, testi- leg és lelkiileg megtört ember, állhatatosan tagad. A karbolsavról nem akar tudni. Róth Albert és a két eseléd vallomása között mutatkozik némi gyanus eltérés. Róth Albert azt állítja ugyanis, hogy neje az ő kezei között halt meg, a eselédék vallomása szerint pedig az asszony már meghalt, amikor Róth a templomból hazajött. A vizsgálóbíró elrendelte a eselédék szabadon boesátását, de az ügyész felfolyamodást jelentett be a vádtanácsnak. Míg a vádtanács a felfolyamodás felett határoz, a eselédék természetesen fogva maradnak. Ehrenreich Lipót kérelmére a vizsgálóbíró sürgönyileg beidézte Dávid Herminát, Róth volt eselédjét, akit szembesíteni fognak a két eseléddelel. A Róth vagyonára huszezer koronára elrendelt biztosítási végrehajtást Ehrenreich Lipót fogaratosítani kérte.

Háboru a frivolitások ellen

Stefi kisasszony kupléi.

Fővárosi tudósítónktól.

Arad, június 21.

Tegnap fejezték be a Színészegyesület Baross-téri házában a szokásos júniusi színészvizsgákat. Mint rendesen, most is azzal az eredménnyel, hogy újra nagy tömegek előtt nyilvánították meg a világot jelentő deszkákat. Minthogy ezek a deszkák is sokat veszítettek ma már a regényességükből és szépegyükből, a színészvizsgáknak sincs meg az az érdekességük, ami régente volt. Az idei vizsgánál mindössze egyetlen-egy epizód érdemli meg, hogy feljegyeztessék: ez azonban igazán megérdemli.

Az epizódok közereplője egy csinos, a kabarészínpadokról már ismert kis színész, Schmolka Stefinek hívják.

A kisasszony kedves pukkerlivel üdvözölte a bizottságot s már-már megnyerte a szigorú bírák kegyét. Ditrói Mór, az elnök, jóakaróan szólt hozzá:

— Látom, hogy érti a dolgát. Halljuk mit tud produkálni?

— Énekelhetek valami kuplét? — kérdezte a leendő primadonna.

— Hogyne, hogyne! — mondták a tanács tagjai. — Énekelhet a kisasszony, amit akar, csak valami öreg operettet ne énekeljen.

Stefi kisasszony megfogadta a szót s egy Rönnyü, szivderítő kuplét adott elő, amely Abbázáról szólt, ahol szép asszonyok és szép urfiak fürödnek, labickoknak és alkalomadtán szeretkeznek is a víz alatt.

Általános volt a tetszés, a hallgatóság tapsolt, mire a fiatal színész új nótába kezdett s a tisztességes nőkről énekel, egy kuplét, akik a maguk mesterségén belül igazán meghatóan tisztességesek.

A színi után egymás sarkát taposva rohantak a direktorok a sokat ígérő diszense után, aki távozott a teremről. Valóságos veszekedtek azon, hogy melyikük szerzője?

Benn pedig ezalatt olyan eset történt, amiről még nem hallottak a színház falai: az öreg tanácsbeli urak összedugták a fejüket és azon vitáztak, megengedhető-e a színésznek, hogy olyan dalokat énekeljenek, mint az iménti volt? Híves vita keletkezett. Ditrói és Molnár László nekikparabá esterezték a kisasszony erkölcsö- telen szellemét, amélt meg kell óvni a magyar színpadot.

Kreosófó igazgató már szerződést kötött Schmolka Stefivel, amikor mérgező vita után,

meghozták a szomorú végzést: a kisasszonyt elutasították végérvényesen a felvételtől, még pedig azért, mert a vizsgán erkölcsösten kuplékat énekel.

A váratlan ítélet nagy csudákozást és meg- ütöközést keltett. Kissé szokatlanul hatott a szin- padai erkölcsösten ellen történt hirtelen állásfog- lálás. Nem azért, mintha ez nem volna rendjén. De miért kellett — kérdezték — épen a szegény Schmolka Stefániánál kezdeni a nagy purifikáló hadjáratot, amikor a főváros és az ország vala- mennyi színházában megkezdhetők volna?

A miniszter és a napszamos.

Egy aradi ügyvéd fegyelmi ügye.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 21.

Hogy a miniszter miként kerül a napszamos mellé, annak igen érdekes története ma foglalkoztatja az aradi ügyvédi kamara fegyelmi választmányát. Egy aradi ügyvéd helyezte e két egymástól meglehetősen különböző foglalkozásu egyént egymás mellé, még pedig nem a bársonyszékes miniszter, hanem a szegény napszamos előnyére. Periratában vonta meg ezt a párhuzamot az ügyvéd és mert a bíróság a miniszter e lekicsinylésében a hatóság megsértését látta, áttette az ügyet az ügyvédi kamarához. A kamara fegyelmi választmánya pedig az ügyvéd érdekes védekezése alapján ma délután tartott ülésében felmentette az ügyvédet.

A nem mindennapi fegyelmi ügy egy váltóper történetéhez fűződik. A pórt a múlt évben tárgyalta az aradi váltótörvényszék Heller Mór dr. előadásában. Az alperest Vadász Ármánd dr. ügyvéd képviselte, aki fele érdekében egy parasztembert kért tanuké kihallgatni. A felperes ügyvédje ezzel szemben egy bankhivatalnokra hivatkozott és mivel a két tanu vallomása nem nagyon egyezett, a felperes ügyvédje kérte a törvényszéket, hogy ne a parasztemberre, hanem a bankhivatalnokra hallgasson, mert az szavahihetőbb ember, mint a paraszt.

Vadász Ármánd dr., aki különben is ismeretes demokratikus gondolkozásáról, erre a törvényszékhez intézett periratában a következőket írta:

Szavahihetőség nem a hivatali, vagy társadalmi állás milyenségétől függ, mert megeshetik, hogy míg az utolsó napszamos igazat mond, addig egy miniszter is hazudhatik. (Lásd Wekerle.)

A bíróság a perirat e részében, különösen a zárjelbe tett szavakban, a hatóság megsértését látta és az iratokat áttette az ügyvédi kamarához. A kamara fegyelmi választmánya hatóság ellen elkövetett sértés miatt vád alá is helyezte Vadász Ármánd dr.-t és az ügy tárgyalását ma délutánra tűzte ki.

A mai tárgyaláson Szalay Károly elnökléte alatt foglalkozott az ügygel a fegyelmi választmány. Az ügyészi tisztet Fischer Jenő dr. töltötte be, kérve a vádlott elítélését. Vadász dr. maga adta elő védekezését. Elmondotta, hogy a zárjelben levő szavakkal ő nem Wekerle Sándor miniszterelnöknek szavahihe- tőségét akarta bírálni, valaminthogy az egész inkriminált kitétel csak általánosságban van tartva. Ő a periratot akkor írta, mikor a képviselőházban Wekerle és Polányi Géza, exmi- niszter között éles szóharc folyt le a paktum története és lényege körül. Ezen a képviselő- házi ülésen — mondotta védekezésében Vadász dr. — Wekerle hasznalta Polányival szemben azt a kitétel, melyet ő periratában csak mint Wekerle állítását idézett és ezért is tette zár- jelbe a „Lásd Wekerle” szavakat.

A fegyelmi bíróság elfogadta. Vadász vé- dekezését és felmentette őt a hatóság sértés vádjá alól.

Fogházbüntetés istenkáromlás miatt.

Az első ítélet.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 21.

Mint a Győrött megjelenő Győri Hirlap írja, nagy érdeklődés mellett tartották meg a főtárgyalást az Andorka Sándor hirlapíró, munkásbiztosító pénztári fogalmazó ellen a „Győri Munkás Ujság” című hetilap több szá- mában megjelent cikkei miatt, amelyeket isten- káromlás és osztály elleni izgatás címén inkri- minált a kir. ügyészség. Az esküdtszék An- dorka Sándort mindkét cselekményben vétkes- nek mondta ki. Az első ilyenmü tárgyalásról a következőket írja említett laptársunk:

Az esküdtszék megalakulása után felolvas- ták a vádiratot, mely Andorka három cikkét inkriminálja.

Andorka Sándor kijelenti, hogy cikkei- közérdekből írta. Sem a hitet, sem a papot, sem az Istent, mint legfonságesebb lényt nem bántotta, nem káromolta. Közérdekből kriti- zálta a papság politikai és gazdasági hatalmát. De nem izgatott a papi osztály ellen. Andorka kihallgatásával a bizonyítási eljárás be is feje- ződött. Felolvasták a vádhatóság megszóvege- zett kérdéseit. A kérdések megszóvegezése után a perbeszédre került a sor.

Fischer Gyula dr. kir. ügyész vádbeszé- dést azzal kezdi, hogy Andorka első az igaz- ságszolgáltatás csarnokában, aki azért áll itt, mert Istent káromolta. Andorka szívéből kive- szett minden vallásos érzés, Isten iránti tiszte- let és ezt „feltünési viselkedésként” sajtó útján hirdeti. A törvény nevében állította ide An- dorka Sándort. Két irányban emel vádat, Isten- káromlásáért és papi, osztály elleni izgatásért.

Megvető hangon és lekicsinylő módon per- traktálja Isten személyét, az „ugynevezett Isten” kitétel már élénk világot vet vádlott felfogá- sára. Azt állítja, hogy az ember képzelete saját- képre alkotja meg az Istent, pedig köztudo- másu, hogy Isten teremtette az embert saját- képre. Az a föltevés, hogy a mindenható Isten- tisztességtelen üzleti összeköttetésbe lép a pa- pokkal, az Uristen magas személyének becs- mérzése. Megtagadja az Isten igazságosságát és- tiszteletlen, sértő kitételei kimerítik az Isten- káromlás kriteriumát. „Le a papokkal”, ez a címe Andorka Sándor cikkeinek. Bejelentette, hogy hetenkint vájkálni fog a papok veséjében. és vágya az, hogy a Zola-szobor felavató beszé- dést hallja a Széchenyi-téren. Támadja Andorka minden vallásfelekezet papját és izgat az egész papság ellen. Közérdeket Andorka eljárásában nem lát. Kéri megbüntetését.

Hernád Henrik dr. védő: Nem lehet fel- tartóztatni a vihart és nem lehet megállítani az emberi szellem forradalmát. Megpróbálták ezt a régi időben is. Ha a kir. ügyész az Andorka Sándorokat mind a bíróság elé akarná állítani, szükek volnának ezek a termek és ha elma- rasztalnák őket, szükek a fogházak. Biztonsá- got, szabadságot, állami védelmet kér az es- küdtétől a szabad gondolat részére. A harc folyik: és az emberek a hangnemből nem válogatósak. Idéz- egy Esztergomban megjelent antiszemita füzet- ből, mely egyenesen izgat a zsidóság ellen. Ebben a pillanatban szeretne katolikus lenni, hogy rámutasson a katolicizmus eltévelyedé- seire. A vallás olyan terekre lép, ahol nincs keresni valója.

Utál a bécsi Wahrmond-pörre és idézi Wahrmond védelméből Luther szavait, hogy „a szeretet áld és a vallás, néha átkoz”. Nem a hitet, nem a vallást, nem is a papokat tá- madta Andorka, hanem a rossz papokat. Nem izgat. Terjeszté az ő hitét, a természetü vilá- g-felfogást. Arra kér verdiktet, hogy Magyarország Róma uralkodjék-e, vagy az igazság? Fischer Gyula dr. kir. ügyész válaszában előrebocsátotta, hogy a védelem által hivatko- zott Boros Áldó cikket ő maga határozta át.

Uj. Uj! Uj.

Ujítás.

Van szerencsém a m. t. közönség szives tudomására adni, hogy

80.000 kötetes kölcsönkönyvtáram

kiegészítésül

ujdonsági osztályt

létesítettem. Ez új osztályt olyképen fogom vezetni, hogy az eddigi szokástól eltérően, mely szerint kölcsönkönyvtáramba ujdonságokat csak 5—10 példányban soroztam be, ez újítás létesítésével **ezentul minden ujdonságot 15—20 példányban** fogom ez új osztály révén az olvasó közönség rendelkezésére bocsátani. **Céлом, hogy ezáltal a legmesszebb menő igényeknek is eleget tehessek és megszüntessem azt a panaszt, mely szerint egyes ujdonságokra az olvasó közönségnek néha túl sokáig kellett várakoznia.**

Ez új osztály létesítésével lehetővé tettem azt, hogy azok olvasási igényei is teljes mértékben fognak kielégítést nyerni, kik — saját könyvtáruk lévén — csupán ujdonságok olvasására szorítkoznak.

Egy további lényeges kedvezményes eljárást pedig ezzel kapcsolatban egyidejűleg azzal honosítottam meg, hogy az egy-két hónap mulva forgalomból kikerülő ujdonságokat, amelyeket ugyis bekötetlen állapotban adok olvasásra, megvételre mélyen leszállított árban bocsátom a m. t. közönség rendelkezésére. Így bárkinek módjában álland, könyvtárát a legújabb és legjelesebb, jó állapotú művekkel olcsón szaporítani.

Ugyanezen újítást

zenemű-kölcsönző intézetemre is kiterjesztettem.

Ez új vállalatához a m. t. közönség szives pártfogását kéri, — kiváló tisztelettel

KERPEL IZSÓ

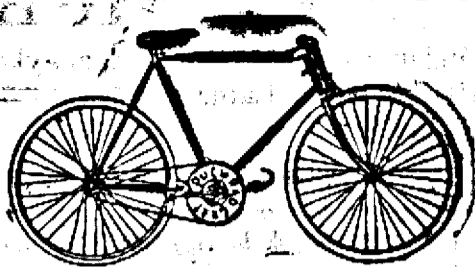
könyvkereskedő

ARADON, Andrassy-tér 20. sz.

(Fischer Eliz-palota.)

Telefon szám 885.

Kerékpárosok figyelmébe!

Megérkeztek az 1909. modellu „PUCH” és „Premier-Helikál” kerékpárok és motorok, egyedüli képviselőt a két elsőrendű gyártmányokból, és a világhírű „Pfaff” varrógépekből, gyári árban, kedvező fizetési feltételek mellett. —

Dus választék „REITHOFFER”, „EXELSIOR”, „KINGSTON” gummikból, Scharlach acetylen-lámpákból. 1202

Hammer Vilmos, villanyműszerész

Arad, Szabadság-tér 7. — Telefon sz. 96.

Arad legrégebb kerékpár és varrógép raktára és nagy szakember javító műhelye.

Hair regenerator

Ártalmatlan készítmény, mely az ősz hajnak eredeti színét adja vissza. Nem festék, hanem a gyökerekre ható készítmény, melytől a haj puha selyem fényű és ugyanolyan színű lesz, a minő az eredetileg volt, korpaképződés megszűnik, ugyisint a haj hullása is, nem piszkol.

Ára 2 korona. 551

Földes Kelemen

gyógyszerésznél.

TELEFON SZÁM: 649.

*Szőlőkötöző fonal,
Vizmentes ponyvák,
Gabona zsák,
Pokrócok,
Pénzes zsákok,
Vitorla vásznak,
Mindenféle gazdasági kötelek,
Ruhaszárító kötelek,
Hevederek,
Halász hálók,
Tenisz hálók, 1609
Torna eszközök,
Tiszta fonott lószőr,
Szalmazsákok,
Kárpitos kellékek
Kaphatók*

Erdélyi és Bácskai iparú raktár
Reich B. Károly Fia és Társa
Andrassy-tér 6. sz.

Denaturálszesz

hordókban valamint dugaszolt palackokban viszontelárusítók részére kapható 2122

Donáth Simon

engedélyezett Denaturálszesz nagyárusnál.

Továbbá nagy raktár

saját főzésű törkölypálinka, seprő, szilvórium, rum és az összes édes pálinkákban. B.c.r.

Kapható: Donáth Simonnál

Telefon 524 szám.

Egy kétjáratu malom-állvány, két pár 42 colos kövekkel, transmissióval és hozzávaló szerzővel, négy osztályú sik szita felvonóval, mely csak két hónapig volt használva, olcsó áron, azonnal eladó.

Engelstein R.

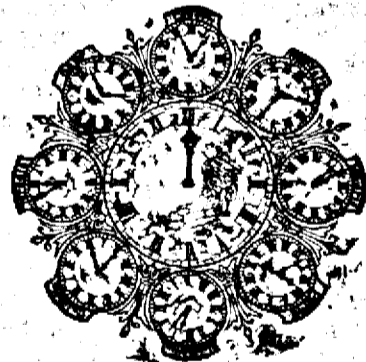
Körösbánya. 2400

Figyelem!

Hol lehet olcsón órákat venni és jól javíttatni? Csakis

VÁRADY JÁNOS órásnál

Arad, Boros Béni-tér 16. sz. a.
(Vanicsék-ház.) 2072

ahol egyszersmind zálogcédulákat tört arany- és ezüst árut legmagasabb ár mellett veszek és átcserelek.

Julius Lén

életbe lép az új bortörvény!

Bornyilvántartási

könyvek

füzetek és nyomtatványok jutányos árban kaphatók

Pichler Sándor

papiros, írószer és üzleti könyv raktárában

Arad, Szabadság-tér 1.

Telefon 308. sz. 547

Figyelem! Hol lehet jól, olcsón izletes kóser ételeket élvezni?

1899 **Hegedűl s kizárólag csak Hunyadi-utca 1. szám alatt,** hol minden időben friss és jó ételek és italok állnak a nagyközönség rendelkezésére. — Ugyanott méltányos áron minden időre abonnement házhoz és házon kívülre elfogadtatnak. **Zóna reggeli 20 fillér.**
Kristály tisztaság! Figyelmes kiszolgálás!
 Szives pártfogásért esedezik **Immerdauer Lipót,** vendéglő tulajdonos.

Háziasszonyok b. figyelmébe ajánljuk RUBITS GYULA

fényező és mázoló műhelyét
 Szent Pál-utca (Bocskai-tér sarok.)

Elvállal e szakmába vágó mindentéle munkát, u. m.: butortenyésztést, vas- és fa-butorokban, régi butorok ujrifestését bármínemű stylusban, kávéházi berendezéseket u. m.: asztalok, székek, rácsozatok, lámpériák, fogasok, csillárok **bronzírozását**

éjjeli szekrényeket, mosdókat, fürdőkádakat, bármínemű márvány utazatokat, ton- és viasz-munkákat, ton- és frész-színeken, majolika utánzatokat, díszítéseket, floderozást (erezést) bármínemű fautánzatot u. m.: (tölgyfa, diófa, machagont, paliszander, jávor, cirbl, stb.) konyhamendezéseket. konyha és fürdőszoba falfényezését és festését bármínemű színekben, ajtókat, ablakokat és portálokat, üzletberendezéseket a legjobb és legmodernebb stylusban, jutányos áron mellett készíttetnek. — Kívánatra bármikor a házhoz megyek. — Vidéki munkákat is elvállalok. — Becses pártfogásáért esedezve, vagyok kiváló tisztelettel

2227

Rubits Gyula

Engelhardt-féle Chassalla Sandalok

hölgyek, urak és gyermekek részére 2095

tennis cipők

kizárólagosan

Weinberger János cipő áruházában kaphatók.

A hölgyek tudják legjobban, mily fontos a szép üde arc, mily hatalom és kincs az, mily előnyökben részesül egy szép nő.

Szépnek lenni azonban nagy feladat, nem elegendő, hogy valaki csinos, fess, megnyerő külsejű és kedves legyen, hanem a legfontosabb, hogy az arcbőre tiszta legyen.

A nők tudják ezt és azért igen nagy gondot fordítanak az arcbőr ápolására és a szépség emelésére.

A Földes-féle Margit-Creme

az egyedüli szer, mely 5-6-szor használat után eltávolított kitérészeket, pattanásokat, szeplőket, májfoltokat és az arcot hófehérré teszi.

A Földes-féle MARGIT-CREME páratlan és csodás arc-szépítő és a szépséget megőrző hatását mi sem bizonyítja fényesebben, mint azon körülmény, hogy a Wienben rendezett „Ausstellung für Moderne Gesundheits und Schönheitspflege“ nagy aranyérmét és díszoklevelet nyert.

A MARGIT-CREME, miként azt számos vegyvizsgálat igazolja, ment minden káros anyagtól és így az arcot bármily ideig használják is azt nemcsak nem rontja, hanem késő öreg korig ifju üdeségében tartja meg.

Készítette:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Kapható az egész világon. Ár 1 korona. 461

100 koronát

fizetek annak, aki bebizonyítja, hogy Carlsbadban jobb cipő készül mint 2378

PÉCSKÁN. SCHWEIGER-féle

PÉCSKAI

BŐRIPARVÁLLALAT

törvényesen bejegyzett védjegy alatt

Schweiger Adolf.

Nagymennyiségű

pléh-pánt

és

maculatura

jutányos áron

eladó.

Új ernyő és fűző-üzlet

Aradon, Andrassy-tér 20.

(A temesvári ernyőgyár fiókja.)

Van szerencsém úgy a városi, mint a vidéki urihölgyek szives figyelmét felhívni

modernül berendezett

ernyő és francia különlegességi — fűző és raktáramra. —

Szolid és pontos kiszolgálás! Szabott árak!

Javítások és átvázások leggyorsabban készíttetnek.

Szives pártfogás kér 1915

Merkler Soma.

A szép Mariska.

Az egész ország közvéleménye lézas izgatottsággal fordul a szabadkai gyilkosság szereplőjé felé. Haverda Mariska nem tartozik közönséges asszonyok közé. Élete és nevelkedése különbözteti meg a rendőri krónikák mindennapi alakjaitól. A Haverda úgy arról érdekes epizódot vetett felszínre, hogy azok mindenike érdeklő a lélekbuvárokat. Ezeket az érdekesnél-érdekesebb epizódokat, Haverda Mariska család életét a meggyilkolt Haverdáné életrajzát, a szonora veget ért család egész történetét két szabadkai hírlapíró, akiknek módjukban volt az adatokat a helyszínen összegyűjteni, — most regény formájában kiadja. A regény amellyel, hogy vonzó és érdekes: elsőrangú irodalmi mű, melynek szerzője FARAGÓ Rezső, a „Bácskai Hírlap“ h. szerkesztője és FENYVES Ferenc, a „Bácsmezei Náló“ felelős szerkesztője. — „A SZEP MARISKA“ 5-6 füzetben jelenik meg; egy füzet ára 20 fillér. Tekintve, hogy a regény csak csokely példányszámban jelenik meg; tanácsos arra már most előfizetni. A teljes regény ára 1 korona; az előfizetők portómentesen kapják a füzeteket. Az előfizetők díjak a szerzők bármelyikének nevére beküldhetők. Viszontelárusítók kerestetnek.

18674 - 909.

Hirdetmény.

Az 1893. évi XVII. t.-cz. 18. alapján közhírré tesszük, hogy az ujonnan keletkezett s eddig megadózottatva nem volt III. oszt. kereseti adóköteles foglalkozások után az aradi m. kir. pénzügyigazgatóság adószámítási javaslatokról szerkesztett lajstromot elkészítette; azt f. évi június hó 14-től a városi adóhivatalban 8 napi közszemlére kiteszük oly célból, hogy azokra nézve netalán észrevételeit — vonatkoznak akár a saját, akár mások adójavaslatára — bárki megtehesse.

Az észrevételek a 8 napi határidő alatt írásban a pénzügyigazgatóságnál, utóbb a tárgyalásig az adókövető bizottságnál terjeszthetők elő.

Arad, 1909. június hó 11-én.

A városi tanács.

Pollak Sándor

körkemenőse téglagyárban

Miklákán.

Gyári telefon 515. Városi telefon 206. Lakás: Erzsébet-körut 37.

Permetező javítások elfogadtatnak.

M. kir. szabadalmazott

Borszivattyuk

és hozzá való legjobb minőségű gummi csövek legolcsóbb gyári áron.

A szivattyu hengerből a bor utolsó cseppig kifolyik, a szőlő magvak, héjak és egyéb tisztatlanságok azonnal továbbittatnak, ezáltal a szivattyu nem romlik és a bort nem ronthatja, a gépezet jó működéséért 8 évi jótállás, ingyen javítás.

Tüzi fecskendők

Golyó szelepekkel. Községeknek legalkalmasabb, mert homokos és sáros víz használatánál sem tagadják meg a szolgálatot, — a gép jó működéséért 8 évi jótállás (ingyen javítás), hozzá való országos egységcsavarok és a legjobb minőségű belül gumirozott kendercsövek a legolcsóbb áron.

Kutak

a hozzávaló

csövekkel olcsóbbak és jobbak, mint bármely bel- vagy külföldi gyárban.

Hönig Ottó

m. kir. szabadalmazott tüzi fecskendő szivattyu készítő.

Arad, Károlyi-utca 27. sz.

?? Hol lehet legjobban és legolcsóbban vásárolni??

csakis

Guttman Izidor

ujonnan megnyílt női és férfi divat áruházában Aradon, Szabadság-tér 15. szám alatt, hol mindennemű újdonságok Occásiós árban árusítatnak !!! reggel 7 órától este 9 óráig. !!!

4000 méter valódi angol zephir 42 kr. méterje míg a készlet tart. 2415

Jelzőlog, váltó és tisztviselő

kölcsönöket

legelőnyösebben eszközöl 1513

Vig Lajos

hitelközvetítő irodája

Arad, Árpád-ter 5. sz.

Városi és megyei telefon 671.

Telefon 683.

FISCHER ÁRMIN

szobafestő és mázoló.

Vörösmarthy-utca 3.

A legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig elvállal munkákat ugy helyben, mint vidéken. 1371

A n. é. közönség figyelmébe !!

Értesítés!

Tisztelettel értesitem a n. érd. közönséget, hogy a mai napon Szabadság-tér 17. szám (Dr. Schwartz Jenő ház) alatt

fiu gyermek-ruha készítési Salont nyitottam, 1363

ahol a legmagasabb igényeknek megfelelő munkát teljesíték a legjutányosabb árak mellett. Kérem a n. é. közönség b. pártfogását, tisztelettel

FERENCZ A.

Pénzkölcsönöket jelzőlogra, váltóra és tisztviselők részére legelőnyösebb feltételek mellett rövid idő alatt - 2049

kieszközöl

Rónai Ödön

bankbizományi irodája

Arad, Kölcsey-utca 3. sz.

Keresünk vegyeskereskedésünkbe egy jó erkölcsű 2419

FIUT,

ki magyarul, románul beszél

tanoncnak.

Weisz Ignácz és Fia

Almás (Alcsill.)

Új női- és férfi szabó műterem.

KATONA LÁSZLÓ

Arad, Szabadság-tér 1. sz. a.

Van szerencsém a n. é. városi és vidéki nagyközönség b. figyelmét felhívni újonnan megnyílt

női és férfi szabó műtermemre,

hol minden e szakmába vágó munkát legizlésebben s legelőnyösebb ár mellett elvállalok.

Szivez pártfogásért esedezik Katona László, női és férfi szabó, Szabadság-tér 1. szám alatt. 2023

A világ legtökéletesebb szépítő szere

a Hajós-féle Ibolya-Creme.

Ideális gyorsan tüntet el szeplőt, májfoltot, bibireset, bőrvörösséget és bármely arctisztatlanságot.

Az elegáns hölgyközönségnek kedvenc szépítőszere.

A párisi és londoni hygienikus kiállításokon az összes kiállított szépítőszerek közül az első díjat nyerte el. (Díszoklevél a nagy aranyérmekkel.)

Ára egy tégelynek 1 korona. — Dupla nagyságu tégely 2 korona.

Óvakodjunk értéktelen utánzatoktól; a bevásárlásoknál csakis Hajós-féle Ibolya-Cremet tessék kérni és elfogadni.

Kapható a készítőnél: 191

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertárában

Arad, Andrassy-ter 22., megyeházzal szemben,

továbbá minden gyógyszertár, illatszerüzlet és drogeriában.

Fehérenemű Osztály.

Varrás nélküli alsó lepedő, bőr erős, hófehér, darabja 1 frt. 40.

Maradék mosott madapolan chiffon, minden célra alkalmas, métere 32 krajczár, e minőség rendes forgalmi ára 40 krajczár.

Maradék pamuth vászon, kiváló finom minőségűek, 32 krajczár, legvékonyabb 34 krajczár, ezek forgalmi ára 40 és 45 krajczár. E maradékok 2 métertől 8 méterig kaphatók.

Ujabbán érkezett nagy szállitmány tiszta cérna vásznakból. Már közismert prima minőség, erős szálú 65 krajczár, vékony 70-75 krajczár. Egész finom írlandi zsebkendőkre és finom kézimunkára. 271

Különleges olcsó cikkek.

Moire alsó szoknya minden szíjben darabja 4 frt. 50.

Herweth mieder legujabb facon darabja 3 frt. 50.

Nagy parthie vétel női és férfi zsebkendőkből.

Csoda olcsó árak!

Tiszta selyem Tafft alsószoknya minden színben darabja 5 frt. 80.

Egyes abroszok, szalvéták rendkívül olcsón.

Kész női fehérenemű, chiffon és vászonból csekély porfoltokkal a kirakatból rendkívül olcsón kaphatók.

Téglagyárosok

 figyelmébe!

Az algyesti erdőkitermelési vállalat Repszegről szállít téglaegetésre kiválóan alkalmas

**II. oszt. tölgy hasábfát,
II. oszt. cser hasábfát,
dorongfát**

előnyös árban.

Megkeresésekre készséggel ad felvilágosítást:

DIÓSI IG. FIA LAJOS
cég 2339

Nagyváradon.

Új épület- és műlakatos- műhely.

Van szerencsénk a n. é. közönség szíves figyelmét felhívni az **Arad, Szabadság-tér 17. sz. a.** létesített

épület- és műlakatos-műhelyünkre. Elvállalunk mindennemű épületlakatos munkákat, ugyancsak vaskerítés, sirrács, kutak és vízvezeték készítését és javításokat is. Olcsó, gyors és pontos kivitelben. Kívánatra vidékre is megyünk. Szíves pártfogást kérünk, ki való tisztelettel 2325

Steiner és Bakó.

9561—1909. sz.

Hirdetmény.

A gyalogutak gondozásáról alkotott 12757-408/1884. számú szabályrendelet 5. §-a értelmében felhívom a báz- és telek tulajdonosokat, folyó hó 15-től szeptember 15-ig házuk, illetve telkük előtt az aszfalt burkolattal ellátott gyalogutat mindennap délután 1 és 2 óra között, a másféle burkolattal ellátott gyalogutat este 7 és 8 óra között meglocsolni, mert ennek elmulasztása esetén az említett szabályrendelet alapján szigorúan büntetetté fognak. Arad, 1909. évi május hó 5-én.

Sarlot,
főkapitány.

89—1909. kjsz.

Árverési hirdetmény.

Néhai Spitzer Ignác, volt aradi lakos hagyatékához tartozó 124 vontató új széna 1909. évi június hó 24. napján reggel 8 órakor a helyszínén, Rendetlen-dűlő 1. szám alatt közbenjöttöm mellett megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Arad, 1909. június 19. é.

Beles János,
2438 kir. közjegyző.

Nyomdánkban

tanulóleányok

felvétetnek.

Scheibei Vilmos

vízvezeték és csatornázás berendező

Telefon
124. szám.

Aradon, Szabadság-tér 10.

Telefon
124. szám.

**Fürdőberendezések, árnyékszékek,
mosdók, kiöntők, szivattyus kutak és
légszeszkályha felszerelések,** ugyancsak mindezek
szakszerű javítása.

Raktár mindennemű kőagyag, öntöttvas, ónozott, ólom és óncsövekben.

Egyedüli el-
árusítás Arad
és vidékére.

„DIABOLIT OLAJ”

Egyedüli el-
árusítás Arad
és vidékére.

szagtalanító felkenés minden fertőző helyre

u. m. clostetk, pissoirok és csatornák részére. Kiválóan fontos iskolák, hivatalos helyiségek, kórházak, kávéházak és nyilvános pissoirok részére.

Megtakarítja a drága vízöblítést, mely amugy sem fertőtleníti.

2321

1909. június 22.

helytelennek jelenti ki, mert annak kifejezése a felekezeti béke fentartására és ápolására nem alkalmasak, de ha Andorkát ez a cikk indította közleményei megírására, miért nem foglalkozott Boros Alánál és az ő állításaival? De e helyett az egész istenséget és az egész papi osztályt támadta. Röviden reflektált azután a védelem egyes érveire és idézeteire.

Hernád Henrik dr. szintén röviden replikázott, tudományos keretben maradva.

Andorka Sándor azzal védekezik, hogy mint protestáns, nem köteles elfogadni a kath. vallás dogmáit.

Az esküdtszék mindkét kérdésre igen-nel felelt, a törvényszék ennek alapján Andorka Sándort istenkáromlás és izgatás vétségében bűnösnek mondta ki, öt három havi fogházra és 100—100 korona pénzbüntetésre ítélte. Védő semmisségi panaszt jelentett be.

Jäger Mari újabb gyilkosságai.

A szegedi ügyészség foglya.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 21.

A múlt ősszel került haza feltételes szabadságra Márianosztráról, kitöltvén ott 12 esztendő, Jäger Mari, a hódmezővásárhelyi mérgekeverő. Ugy látszott, a börtön megszeli-dítette. Leányánál lakott, akinek háztartását gondozta. És most a vásárhelyi rendőrség konstata- lta, hogy Jäger Mariban feléledt a bestia újra. Mérgezett. Április 15-én a tanyákon meghalt Szántó Pál gazda felesége, május 27-én virradóra pedig Rác Mihály gazdálkodó, akiket Jäger Mari orvosságnak kínált mérge jut- tatott a sirba. Jäger Marit letartóztatták. Ma szállították át Szegedre. A halottakat, Jäger Mari áldozatait, exhumálják.

A tavasszal, április tizenötödikén történt, hogy a gorjai tanyarészen meghalt Szántó Pál gazdálkodó felesége, Varga Lidia. Május 27-én pedig az történt, hogy a Kistópart-utca 50. számú házában meghalt Rác Mihály gazdál- kodó. Mind a két halottat Veisz Adóif orvos hivatalos halottkém vizsgálta meg és Szántó Pálnénál a tüdővést, Rác Mihálnál a szív- szélhűdést állapította meg a halál okául. A két halottat rendesen eltemették és az eset senkinek se lett volna gyanus, ha egy névtelen levél Szathmáry Tihamér dr. rendőrfőkapitány- hoz nem érkezik és a két halálesetre a figyelmét föl nem hívja.

A névtelen levél kézbevétele után a fő- kapitány széleskörű nyomozást indított az ügy- ben és kereste azokat a szálatokat, amelyek Já- ger Mari személyét a két halálesethez kötik. A tíz napos nyomozás során azután kiderült, hogy Jäger Mari közvetlenül a haláleset bekö- vetkezése előtt mindkét betegnél járt. Varga Lidiahoz a férje, Szántó Pál hívta el az öreg- asszonyt és azt mondta neki:

— Már esztendeje itt a nyakamon ez a hektikus asszony. Fekvő beteg, fölkelni se tud. Nem tudna segíteni rajta?

Jäger Mari a felszólításra valami tejhez hasonló folyadékot adott be a betegnek. Két- szer is adott a folyadékból, amelyet az ass- zony a férje előtt vett be. Az „orvosságot” délelőtt szedte és délutánra meghalt. A halál- esetet bejelentették, kijött a halottkém és meg- állapította, hogy Szántó Pálné halálának a tü- dövéss az oka.

A másik eset május 27-én történt. Rác Mihály gazdálkodóhoz, aki régóta betegeske- dett, a felesége hívta Jäger Marit. Azon a na- pon már reggel nyolc órákor ott volt Rácék házában Jäger Mari, aki a beteg embernek va- lami zöldes port adott:

— Ez majd fájdalomcsillapító lesz — mon- dotta. Csak vegyen be kettőt is.

Rác Mihály be is vett kettőt a különös ízű, zöldes porból. Ez nyolc órákor történt. Fél kilenckor fölki-váncozott az ágyból, mert azt mondta, hogy már jobban érzi magát. Föl is kelt, kiszállt az ágyból, de kilenc órákor hirtelen a szívéhez kapott, összeesett és meg- halt. Akkor még ott volt Jäger Mari is, de néhány perc alatt — bizonyára nem ok nélkül — eltűnt a háztól. Mikor a halottkém jött, megvizsgálta a beteget és bizonyítványt írt róla, hogy Rác Mihály halálát szívszélhűdés okozta. Eltemették.

Egy héttel a második haláleset után a rendőrségre névtelen levél érkezett, amelynek nyomán a rendőrségi kutatás megindult. Tíz nap alatt már odáig jutottak, hogy a legalapo- sabbban gyanusíthatták meg Jäger Marit. A mérgekeverő lakására tegnap két rendőrrel egy rendőrfogalmazó ment el és a kihallgatás során felmerült gyanuok alapján letartóztatták.

Hódmezővásárhelyről jelentik: Szathmáry Tihamér dr. főkapitány tudósítónknak ez ügy- ben a következőket mondta:

— Szalayné Jäger Mari, aki 74 éves és csak két botra támaszkodva tud járni, a ku- ruzslást már hónapok óta folytatta. Ezt ő maga sem tagadja. Erre mutat az, hogy a lákásán tartott házkutatás alkalmával különböző helye- ken elrejtve, nagyobb mennyiségű titkos ösz- szetételű szert találtunk. Ezeket a szereket az országos vegykísérleti állomás fogja megvizs- gálni. Azon a napon, mikor Rác Mihály meg- halt, reggel 8 órákor kétszer adott be Jäger Mari a betegnek boros pohárban valami zöldes folyadékot. Ettől Rác hányni kezdett. Jäger Mari még ott volt a háznál, a mikor a fentjártó beteg egy óra múlva a küszöbön elesett és meghalt. Szántó Pálné, Varga Lidia, aki ápri- lis 15-én halt meg, szintén ilyféle folyadékot kapott Jäger Maritól.

Darvas Gyula rendőrfogalmazó előtt, aki a vizsgálatot vezeti, Jäger Mari egyik szom- szédja elmondta, hogy tudomása szerint Szántó Pálnét és Rác Mihályt Jäger Mari küldte a másvilágra. Beidéztek Szántó Pált és Rác Mi- hálnét, akik Jäger Marit a beteghez hívták. Mindketten úgy vallottak, hogy nem azért hívták a Mari nénit, mert elakarták pusztítani házastársukat, hanem, mert gyógyulást vártak tőle. Vallomásuk után a rendőrfogalmazó két rendőrrel megjelent Jäger Mari házában és föl- szólította, hogy jöjjön a rendőrségre. Jäger Mari erre a lánya felé fordult s így szólt: Adjál rám, lányom, tiszta inget, fehérneműt, mert ebben az életben nem tudom, visszajö- vök-e még. Mikor a rendőrségen Szathmáry Tihamér dr. főkapitány közölte vele, hogy letartóztatják, ártatlanságát hangoztatta.

Vasárnap reggel a hódmezővásárhelyi rend- őrség névtelen levelet kapott, melyben az áll, hogy a Károlyi uradalom tompaházi tanyáján az említett esetekhez hasonló módon pusztult el egy asszony. A vizsgálatot ebben az irány- ban is kiterjesztették. Az eddigi adatok szerint Jäger Mari 15 frtot kapott Szántó Páltól, hogy a felesége baján segítsen. A rendőrségnek gya- nus, hogy Szántóék és Rácék közel laktak egymáshoz és — mint beszélük — Szántó Pál és Rác Mihálné többször érintkeztek egymás- sal s nagy vagyont örökölték az elhaltak után.

A mérgekeverő asszony vallatás közben régi fogásával él, siketnek tettei magát, vallát vonogatja s ártatlanságát hangoztatja. A rend- őrség a nyomozást továbbra is a legszélesebb körben folytatja.

Igazgató és tanító harca.

Feljelentés az aradi bírósághoz.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 21.

Régóta ellenséges viszonyban élnek egy- mással Brucker János fakerti tanító és Szabó Dénesné Szabó Vilma ujanáti elemi iskolai igazgató. Az utóbbi időben Brucker felesége és az igazgató között támadtak bizonyos dif- ferenciák, ami nagyon felbőszíthette Bruckert, mert egy nagy terjedelmű sértő hangu levelet intézett Szabó Dénesnéhez a felesége állítóla- gos megsértése miatt. A levélből itt adunk né- hány passzust:

„A legnagyobb felháborodással vettem tu- domásul azt az alacsony és sötét gonoszlelkű- ségről tanuskodó hirt, hogy ön feleségem be- csületébe gázol... Ha férfi volna megpofoznám, vagy kutyakorbácsal verném végig. Most még nem nyulok, mint megérdemelné, kutyá- korbáchoz... Hogy merészel ön egy tisztessé- ges nőt mosdatlan szájával méltatlanul bán- talmazni... Ön annyira lejtőjén van a lelki züllöttségnek... Ne hallgasson ön olyan némberekre, akiknek a lelkük ép oly sötét és üres, mint az öné... ”

Üres lelkű démoni fajzatok, ha embertár- saik becsületéről van szó, mint keselyű a dögre, mohón kapnak utána, mert elfajult lelküknek ez gyönyörűséget okoz... Most futni en- gedem önt... Majd megtanítom én önt tisztes- ségre, befogom a száját, hogy elmegy a kedve örökre egy ártatlan nő bántalmazásától... Az ön nyilatkozatára mint valótlanságokra kíváncsi nem vagyok.

A sárkányt egyáltalában sem látni, sem hallani nem akarom, mert támadásra készen állok: a fejét levágom.

Ezeket tartottam szükségesnek önnel kö- zölni. (Kelet, aláírás.)“

Igy hangzik a harcias hangu levél, a melynek kitételeiben Szabó Dénesné becsület- sértést lát fennforogni a személye ellen és Szegő Hugó dr. aradi ügyvéd útján Brucker János ellen megindította a bűnvádi eljárást.

IRODALOM ÉS MŰVESZET.

* Művészházasság. Budapestről írják: Még az utolsó színházi hétnek is van igazi szenzációja. Ez a szenzáció a VIII. kerületi anyakönyvvezető előtt történt. Ennyiből már mindenki kitalálhatja, hogy esküvőről van szó és nem nehéz kitalálni azt sem, hogy művészházasságot kötöttek a VIII. ke- rületi anyakönyves előtt. Akik a frigyot megkötöt- ték: fiatalok és még csak nemrég tüntek fel a színpadon. A menyasszony: Gombaszógi Frida, aki most végezte a színiakadémiát; de már mint akadémikus igen nagy sikereket aratott s felhívta magára az egész művészvilág figyelmét. Szerző- tették is a Magyar Színházhoz, ahol a jövő évben Margarétát játssza majd a Faustban. A vőlegény: Rajnai Gábor, a Nemzeti Színház fiatal művésze. Ő eddig nem igen hódított, csak azt a gyönyörű leányt hódította meg, aki ma az anyakönyvvezető elé követte. Déli 12 órákor volt az esküvő, amely- nek tanúi: Márkus Miksa és Romeiser Vilmos szolgabíró voltak...

* Bauer Gábor dr. regénye, mely „Egy színészné kálváriája” címet viseli, sötét színé- kel megrajzolt színes és igazi korpék. Eregény- nek minden részlete megkapó és frappáns. Az élénk fantáziával megírt regény tartalma megbor- szasztja az olvasót, mert ebből szinte lelki sze- mével látja, hogy milyen gonoszérzésű szívtel- len emberek mozognak a színpad közelében. E regényből látja minden olvasó, hogy milyen örvények kavarnak a színpad világába tévedt ártatlan lelkek előtt. A regény hősnőjét, a szép Masát a mindennapi nyomorúság kergéi a so- lyem ruhás és gyémánt ékszeres bűnbe, mig végre valóságos kálváriajárás után „letörik.”

elzülük. Jellemzően írja a kitűnő tollú író: „Egy fátum uralkodik mindnyájunk felett és akarva nem akarva hatalmába kerít mindnyájunkat egyaránt.” Az érdekes regény Sachs Frigyes budapesti (Klauzál-utca) ismert könyvkiadó kiadásában jelent meg, hol 2 koronáért kapható.

* Nagy párisi estély. Különleges szórakozást nyújt pénteken, szombaton és vasárnap este az Uránia-színház. Hosszu idő után sikerült olyan párisi különlegességekből összeválogatott pikáns műsort beszerezni, mely amellett, hogy decens és nem szeméremért, mégis pikáns hatást ér el. A különleges látványosságokat kedvelő publikum nagy multságára fog szolgálni az Uránia-színház legújabb pikáns műsora. 791.

* Uj műsor az Urániában. Fényes új műsort mutatott be hétfőn és mutat be kedden és szerdán az Uránia-színház. Szébbnél-szebb és aktuális mozgófényképek szórakoztatják a publikumot. Nagyon tetszett a gyönyörű orosz városnak, Kievnnek lát képe, a Dnieper-mentén elterülő gyönyörű partrészzel, a város élénk bulevardjaival és Velencére emlékeztető kies fekvésével. Másik nagyon érdekes kép a monakói motorosok versenyéről készült mozgófénykép. Ezen nemzetközi versenyt Albert monakói fejedelem személyes jelenlétében küzdtek végig a versenyzők és a kép a ritka látványosságot egész lefolyásában örökíti meg. A műsor többi száma is elsőrangú látványosság és igazi szórakozására szolgál a közönségnek. 791.

HIREK.

— Időjárás. A meteorológiai intézet jelentése szerint a hó 22-én az időjárás: meleg, száraz.

— Alapítvány egy tanár emlékére. Érdekes találkozó folyt le tegnap Budapesten a Margitsziget felső vendéglőjében. Husz éves találkozóra jöttek össze azok az egykori növendékek, akik 1889-ben tettek érettségét a budapesti református főgimnáziumban. A találkozóon megjelentek: Bognár Mátyás dr. ügyvéd, Blaskovits Gyula százados, Báthory Károly háztulajdonos, Farkas Elemér dr. fővárosi kerületi orvos, Fekete Rudolf dr. ügyvéd, Gegus Dániel budapesti rendőrkapitány, Györsy Gábor dr. főorvos, Halász Elemér dr. fővárosi tisztviselő, Lövényi Ferenc százados, Mórítz Géza dr. miniszteri hivatalnok, Nyáry Albert báró nagybirtokos, Somogyi Lajos dr. ügyvéd, Schwartz Géza dr. nagybérlő, Stauber József lapszerkesztő, Strassenreiter Ignác dr. törvényszéki bíró és Walter Emil máv. főellenőr. Kimentették elmaradásukat: Teleky Tibor gróf, Fellner Frigyes dr. egyetemi m. tanár, az Agrár bank igazgatója és Vaikó István huszárkapitány. Az egybegyűlteket Gegus Dániel, az önképző kör egykori elnöke „Husz éves találkozó” című szép költeményével üdvözölte, melyet lapunk tárcarovatában közlünk. Az est folyamán megható formában emlékeztek meg az egybegyűlteket egykori tudós professzoruk, néhai Baráth Ferencről, amennyiben alapítványt létesítettek emlékére, mely alapítványnak kamatait a jövő évtől kezdve, a budapesti református főgimnáziumnak egy a magyar irodalom történet körül legszebb eredményeket elért növendéke kapja. A megjelent tanuló társak ezután táviratilag üdvözölték a még életben levő tanáraikat, végül pedig elhatározták, hogy a találkozót öt évenként megismételik.

— Gyászistentisztelet Spitzer Ignácéért. Kegyeletes gyászünnepegy folyt le vasárnap délelőtt az aradi zsidó-templomban. Az elhunyt Spitzer Ignác, a nemesszivű emberbarát emlékeztére a Chevra-Kadischa gyászistentisztelet mondatott, amelyen Aradváros társadalmának előkelősége jelent meg. Ott voltak többek között Károlyi Gyula gróf főispán, Varjassy Lajos polgármester, Aradváros tisztikara majd-

nem teljes számban. A gyászünnepegy Vág-völgyi Lajos dr. helyettes főrabbi gyászbeszédével kezdődött. Vág-völgyi dr. megható szavakkal emlékezett meg Spitzer Ignác puritán jelleméről, nemes nagy szívről és azokról a humánus és vallásos intézményekről, melyekhez Aradvárost Spitzer Ignác hagyománya juttatta.

— Zeppelin léghajója Berlinben. Berlinből táviratozzák: A Zeppelin II. aug. hó végén Berlinben száll le. Zeppelin a német császárhoz intézett levelében augusztus 20-ára jelzi berlini érkezését és kéri a császárt, hogy jelölje meg azt a helyet, ahol leszálljon a léghajóval.

— Elhunyt aradmegyei szolgabíró. Váratlanul, alig néhány napi betegeskedés után meghalt Aradmegye tisztviselői karának egyik szimpatikus tagja: Nikodém János, nagyhalmági szolgabíró. Az aradi előkelő társadalmi körökben jól ismert fiatal embert a tavaszi meggygyűlés választotta meg szolgabíróvá Nagyhalmágyra, ahol május elsején foglalta el állását. Az ambiciózus tisztviselő nagy kedvvel és szorgalommal fogott új munkaköréhez, amelytől most megdöbbentően hirtelenül választotta el a halál. Tüdőgyulladását kapott, s ez a betegség a különben sem erős szervezetű fiatal embert négy nap alatt megölte. Csütörtökön dőlt ágyba és ma reggel nyolc órakor halt meg. Nikodém János fia néhai Nikodém János volt aradi ágostai evangélikus lelkésznek. Tanulmányait Aradon, Eperjesen és Kolozsváron végezte és hat évvel ezelőtt lépett Aradmegye szolgálatába. Néhány esztendője nősült; felesége Vannay Gusztáv lippai közjegyző leánya. Kis leányukat a múlt évben ragadta el a halál. Az elhunyt szolgabíró mindössze 32 éves volt, halála meggyeserte mély részvétet kelt. Holttestét Nagyhalmágyról Aradra szállították. Temetése Aradon a felső temető halottas csarnokából lesz június 23-án délelőtt tíz órakor.

— A szerbek és a zágrábi felségárulási pün. Ujvidékről táviratozzák: Az itteni magyar szerbek nagygyűlést tartottak, melyen a zágrábi szerb felségárulási perrel szemben foglaltak állást. Tomics Jása határozati javaslatot terjesztett elő, melyben elítélik a pert, mint olyant, amely a szerb és magyar, s a szerb és horvát között feltétlenül szükséges egyetértést megbontja. A javaslatot egyhangulag elfogadták.

— Homoszexuális tanító. Budapesti tudósítónk jelenti: A felsőerdősori iskolában nagy botrányról beszélnek, amelynek központjában Németh Gyula, az intézet egyik tanítója áll. Arról van szó, hogy Németh erkölestelen merényletet követett volna el növendékei ellen. Németh nem ép elméjű ember. Két évvel ezelőtt súlyos idegbaja ellen a Ringer-féle szanatóriumban gyógykezelték, ahonnan gyógyultan távozott el. A felsőerdősori iskolához tavaly nevezték ki. Nemrég különös dolgokat tapasztaltak nála növendékei. A gyermekekre lehetetlen dolgokat parancsolt rá. A minap pl. azt mondotta nekik, hogy szivaros skatulyákat hozzanak neki. Nagy örömmel gyűjtötte ezeket. A botrány azonban nem ebből származott. Néhány nappal ezelőtt az intézet több növendéke rémülten futott át Dénes Armin hitoktatóhoz és sirva beszélték el neki, hogy Németh homoszexuális merényletet követett el velük. Dénes János igazgató nyomban vizsgálatot indított a dologban. Elsősorban Némethet kitértelték az iskolából és jelentést tett az esetről a fővárosihoz.

— Meggyilkolt német hittedítő. Titokzatos gyilkosság ügyében nyomoz a newyorki rendőrség. Siegel Elzát, Siegel Ferenc egykori német tábornok husz éves unokáját, egy kínai vendéglő pincéjében egybőröndben halva találták. Minden valószínűség szerint már egy héttel ezelőtt ölték meg a fiatal leányt. Az áldozat hittedítő volt a kínaiak közt valószínű, hogy kínai ember ölte meg. A vendéglőből, ahol a meggyilkolt leányt megtalálták, egy kínai pincér egy héttel ezelőtt eltűnt. A gyilkossággal egy Lexin nevű kínait gyanúsítanak, aki amerikai ruhában jár. Lexin eltűnt. A holttestet Leon William pincéjében találták meg, aki maga tett az esetről jelentést a rendőrségnek. Június 18-án tűnt el Siegel Elza, de még aznap a következő távirat érkezett atyja címére:

— Ne aggódjatok miattam, holnap otthon leszek.

A táviratot valószínűleg a gyilkos küldötte a szülőknek, akik még ma sem hiszik el, hogy leányukat meggyilkolták. Lexin lakásán körülbelül kétezer szerelmes levelet találtak, a melyet mind leányok küldöttek hozzá. Siegel Elzának is számtalan levelet találtak ott, amelyekben könyörög a kínainak, hogy ne hagyja el, mert örülésig szereti. Tegnap este a leány atyja megjelent a rendőrség előtt és kijelentette, hogy a hullában nem ismeri fel leányát. A rendőrség nem ad semmit a szavára, hanem erélyesen kutat tovább a gyilkos után.

— Nagy botrányok egy löversenyen. Párisból táviratozzák: Az autouili löversenyen ma nagy botrány történt. A közönség egy részét tüntetett állítólag azért, mert az istállógyerekek sztrájkja miatt a verseny lefolyásában akadályok merültek fel. A közönség két sővényt felgyújtott. Egy asszony megsebesült. Számos tüntetőt gyújtogatás miatt elfogtak, másokat meg azért, mert a tisztekre különböző tárgyakat dobáltak. Fallières elnök a versenyen nem volt jelen.

Párisból táviratozzák: Az istállófiúk sztrájkja következtében az autouili versenyterén elfofozott zavargások nyomán a belépti díjakból, a melyek összesen 224,000 frankot tettek ki, 74,000 frankot fizettek vissza. A totalizátor forgalma az alkalommal egy és félmillió frankkal kevesebb volt, mint a múlt évi versenyeken.

Párisból táviratozzák: Az istállófiúk szindikátusa tegnap este gyűlést tartott, amelyben a legnagyobb mértékben ragaszkodtak a béremelés és jobb ellátás iránti követelésükhöz és azal fenyegetőztek, hogy a Grand-Prix futtatás alkalmával sztrájkolni fognak. Egyes konzervatív és nacionalista lapok hevesen támadják Berteaux volt hadügyminisztert a Seine et Oise-megye volt radikális képviselőjét, mert ez állítólag előmozdította az istállófiúk szindikátusának alakítását és a szindikátusnak tegnapelőtt zászlót ajándékozott.

— Az önálló bank öröktje. Budapesti tudósítónk jelenti: Domonkos Gyula rendőrfogalmazóhoz ma beállított egy fiatal ember és a következő politikai szenzációt árulta el neki: — Most beszéltem Wekerle Sándorral a Váci-köruton. Meg van az önálló bank. Rendőrörvost hívtattak, aki megállapította, hogy az illető fiatal ember tébolyodott. A szerepcséleget Nagyvári Györgynek hívják; 36 éves ipáros.

— **A Kossuth-szobor ügye.** A Kossuth Lajos asztaltársaság ma este ülést tartott a 888. asztaltársaság vendéglőben. A Nagy Kálmán elnöke alatt tartott ülésen a szoborbizottság számolt be a szobor előrehaladt munkálatairól. A jelentések szerint a szobornak úgy fő-, mint mellékalakjai ki vannak öntve. A helybeli munkálatokat illetőleg az alapozás már kézen van és a talpazat számára is megérkezett már 4 vagon kő. Szombaton lesz ünnepélyes formák között az **alapkölvetés.** Ekkor helyezik el a díszesen kiállított alapítólevelet, mely röviden elmondja a szobor létesítésének történetét. A további tanácskozás folyamán felmerült az az eszme, hogy a leleplezési ünnepélyen a társaság tagjai valami megkülönböztető jelvényt viseljenek. Egy indítvány árvalányhajas Kossuth kalapot ajánlott, az asztaltársaság többsége azonban karszallag mellett döntött.

— **Megbüntetett elárúsítónő.** A piaci elővásárlási tilalom életbeléptetése óta ma foglalkozott először a kihágási bíróság a tilalom ellen való kihágási esettel. A bíróság Kosztics Illésné piaci elárúsítónőt 20 korona pénzbüntetésre ítélte, mert 8 óra előtt vásárolt továbbárusítási céllal a piacon. A kosár körtét, amit vett, elkobozták tőle és eladták.

— **A zsigmondházi hulla.** Néhány nappal ezelőtt megírtuk, hogy Zsigmondházán a Marosból egy munkás hulláját fogták ki s az orvos nem tudta megállapítani, hogy az oldalán látható sérülések mitől származnak és fulladás idézte-e elő a halált. A nyomozó esendőség gyilkosságot gyanított. Tegnap volt meg a hulla boncolása, amelynél kétségtelenül megállapították az orvosok, hogy öngyilkosság történt.

— **A vesztőhelyért.** A 13 vértanu kivégzési helyének megváltására a következő adományok folytak be a városi pénztárba: Eddig befolyt 26256 kor. 57 fill., Ujszentanna község előjárósága 20 kor., szomolányi társaskör 14 kor. 60 fill., özv. Hajek Antalné Ungvár 24 kor. 70 fill., Hatvan község 130 kor. 20 fill., Székelykeve község 6 kor. 20 fill., nemesmiliticsi kaszinó 20 kor. 40 fill., Vince István Kolozsvár 55 kor., tornaljai főszolgabíró 24 kor. 12 fill., mezőkeresztesi főszolgabíró 88 kor. 13 fill., békési ipartestület 34 kor., Zilah város 40 kor., ujszentiváni közművelődési olvasókör 6 kor. 15 fill., sárvári főszolgabíró 41 kor. 60 fill., kisuceahelyi j. főszolgabíró 75 kor. 20 fill., Imreh József j. főszolgabíró Verespatak 22 kor. 70 fill., Osi község 20 kor., Nagy Gábor dr. Hajdúnánás 19 kor., Oroszveg j. főszolgabíró 19 kor., Beszterce j. főszolgabíró 13 kor., horgosi ipartestület 17 kor. 50 fill., Mád község előjárósága 4 kor. 90 fill., Polgári olvasókör Tahitófalu 5 kor., Ujpesti ipartestület 54 kor. 80 fill., Körösmező község 10 kor., Ofazekasvársánd község 5 kor., Szilashalás község 20 kor., Nagykárolyi magyar asztalos szakipartársulat 220 kor., Gyula város 50 kor., Szepsi község 20 kor., Eger járási főszolgabíró 7 kor., Oravicai színház, kaszinó és olvasó egyesület 16 kor., Nagykaposi főszolgabíró 59 kor. 80 fill., Borossebesi róm. kath. elemi iskola 10 kor., Bajai polgári olvasó egyesület 12 kor., Bibó László Alsórákos 28 kor. 30 fill., Nagyselyk község 10 kor., Fogarasi székelytársaság 13 kor., Battonyai ipartestület 20 kor. 70 fill., Szegedi tisztviselők otthona 12 kor., Peczezőllős község 29 kor. 70 fill., Aszaló község 20 kor., Hevesmegyei gazdasági egyesület, Gyöngyös 100 kor., Eger r. t. város 24 kor. 40 fill., Kassai ügyvédi kamara 24 kor., Zólyom járási főszolgabíró 34 kor. 50 fill., Szegedi Lloyd társulat 20 kor., Kereskedelmi esernök, Orosháza 5 kor., Marosillyei járás főszolgabírája 11 kor. 40 fill., Párdányi járás főszolgabírája 3 kor., Hajdubáza község 10 kor., Vázei ipartestület 14 kor. 60 fill., Feketeerdői hitelszövetkezet 3 kor., Rákospalotai ipartestület 10 kor., Sásdi főszolgabíró 23 kor., Devecseri főszolgabíró 20 kor., Kovács István, Sükösd 10 kor. 20 fill., Nagyvárad központi járás főszolgabírája 20 kor. 50 fill., Balassagyarmati ipartestület 31 kor. 10 fill., Tiszafüred község 26 kor., összesen 27913

— **Családi tragédia.** Lapunk legutóbbi számában megírtuk, hogy az aradmegyei Holdmészes községben Petkucz Gyöngy román gazdálkodó, egy lakodalomban összeszólalkozásból kifolyólag szombaton agyonszúrta a fiát, Istvánt. Petkucz azóta teljesen buskomor volt és hangoztatta, hogy nem éli túl ezt a nagy bünt. Mint Holdmészesről jelentik, a szerencsétlen ember ma felakasztotta magát és meghalt.

— **Eljegyzések Csömöri és zayugróci Zay Dező Elemér huszárhadnagy eljegyezte marochai és felsőrepszei Hendrey Alicét.**

Rózsa József Temesvárról eljegyezte Kesztenbaum Illés aradi lakos kedves és szeretetreméltó leányát Jankát. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Kell Manó cég ajánlja csipke és szalag különlegességeit.** Telefon szám 673. 131

— **Adókiivetés.** Az aradvárosi adókiivető bizottság f. hó 23-iki folytatólagos tárgyalásain a következők adóügyét fogja tárgyalni: Cukorka kereskedő, cukrozott déligyümölcs készítő, cukorka készítő, női divatkereskedők, férfi divatkereskedők, konfekeió és női divatkereskedők, férfi és női divatkereskedők, ékszerész (a piacon), élelmiszerek és gyümölcskereskedők, építési vállalkozók, szerszám és tűzifa kereskedők, építőmesterek, építési anyagkereskedők, tégláégetők, aprított tűzifa és szénkereskedők, tűzifa fűrészelő benzinmotorral, fakereskedők, fényképészek, fehérnemű készítő, szobafestők és mázoló, festék kereskedők, kelme festők és vegyi tisztítók, fuvarosok és homokszállítók, cimpfestők, művészek, kaviesszállítók, fésűsök, fogtisztító készítő és árusítók, földbérlok. A tárgyalások, melyek a városháza kistermében tartatnak meg mindenkor reggeli 9 órakor kezdődnek.

— **Nőorvosok egybehangzó véleménye** szerint a régismert *Ferenc József* keserűvíz számos megbetegedésnél, még ágybanfekvőknel is a legkedveltebb hashajtónak bizonyult. Kiváló előnye, hogy a legelkényeztetettebb természetű szervezetek is szívesen veszik és hogy a kitűnő hatás minden kellemetlen mellékhatást és következményt nélkül biztosan és rövid idő alatt nyilvánul. Ovadjunk értéktelen utánzatoktól. 1631

— **Birtokcsere.** Aradon az elmúlt hét folyamán a következő birtokcserek történtek: Mosóty István elad az aradi 7370. sz. tjkvben felvett háztelkekből 300 □-ölet 650 koronáért. Gyuráki András és neje. — Rozsnyay Kálmán eladja az aradi 772. sz. tjkvben felvett Eötvös-utca 1. sz. házból az öt illeto fele részt 35000 koronáért Rozsnyay József, dr. Kálmán Ferencné, Rozsnyay Ilona és Rozsnyay Etelkának. — Az aradi polgári takarékpénztár eladja az aradi 2546. sz. tjkvben felvett Vágóhid-utca 8. sz. házat 2200 koronáért Czernócky Mihály és neje. — Mosóty István elad az aradi 7370. sz. tjkvben felvett háztelkekből 300 □-ölet 1300 koronáért Hedwich Györgynek. — Schreyer Vilmos és tulajdonos társai eladnak az aradi 218. sz. tjkvben felvett háztelkekből 210 □-ölet 9030 koronáért Lichtmann Manó és neje. — Reesky Antal és neje eladják az aradi 1723. sz. tjkvben felvett Demeter-utca 13. sz. házat 2800 koronáért Momir Vászának. — Trux Bálint és tulajdonos társai eladják az aradi 4185. sz. tjkvben felvett Illés-utca 47. sz. házat 2599 kor. 34 fillérért Wolf János és neje. — Parecz György és tulajdonostársai eladják az aradi 686. sz. tjkvben felvett Révai-utca 1. sz. házat 12990 koronáért ifj. Kopetkó Károly és neje. — Momir Vászán és tulajdonos társai eladják az aradi 1829. sz. tjkvben felvett Fejsze utca 8. sz. házat 9000 koronáért Frick Józsefnek. — Hints Krisztina özv. Pirovszky Károlyné és tulajdonostársai eladják az aradi 151. sz. tjkvben felvett Szel-utca 5a. sz. házat 3800 koronáért Tivadar Sándor és neje. — Mosóty István elad az aradi 7370. sz. tjkvben felvett háztelkekből 300 négyszöglet 972 koronáért Debreczeni Imre és neje. — Lázár Imre eladja az aradi 4444. sz. tjkvben felvett Borona utca 44. sz. házat 1000 koronáért és lakás fentartásával neje szül. Kiss Terézia, veje Samu Ferenc és neje Lázár Rózának. — Fischer András és neje eladják az aradi 2284. sz. tjkvben felvett György-utca 68. sz. házat 2450 koronáért Reesky Antal és neje. — Baka István eladja az aradi 7013.

sz. tjkvben felvett 4 hold földet 3200 koronáért Kocsik István és neje. — Oservenka János és neje eladják az aradi 6975. sz. tjkvben felvett Virág-utca 8. sz. házat 8200 koronáért Berkó Adolf és neje. — Szabó Zsófia eladja az aradi 346. sz. tjkvben felvett Vesselenyi-utca 19. sz. házat 2600 koronáért Kulcsár Irmának. — Stern Ábráhámné elad az aradi 6105. sz. tjkvben felvett háztelkekből 128 négyszöglet, 2460 koronáért Grumás Károly és neje. — Elcs Arminné eladja az aradi 7510. sz. tjkvben felvett 132 négyszöglet háztelket 3696 koronáért a magyar államvasutak altiszti körének.

— **A Gambrinus éttermében** mindennap mozgófénykép. Ünnepek és vasárnap délelőtt, valamint minden csütörtökön este katonazené. Június hó 12-én, szombaton este arany-tombola. Tisztelettel Kánya Géza. 1567

— **Francia likörök** legbiztosabb készítésére, — házilag — a likör aroma 1 üveg 60 fillér Vojtek és Weisznál. 171

Kiváló bőr- és lithumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatás.

Természetes vasmentes savanyvíz.

Kapható ásványvízkereskedésben vagy a Salva-Lipétnél

Salvator-forrás Vállalatnál Budapest, V. Rudolfsplatz 8.

Forrongás az aradi kőművesek között.

Elítelt igazgató.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 21.

Az aradi kőművesegedek között már hetek óta nagy nyugtalanság volt észlelhető, amely mindinkább aggasztóbb mérveket öltött, ugyannyira, hogy félt volt, hogy az építkezések megakadnak. Az építők minden lehetőt megtettek ennek megakadályozására, de minden kísérletük hajótörést szenvedett. Végre kutatni kezdtek az után, hogy tulajdonképpen ki idézte elő ezt a válságos helyzetet. Ekkor kiderült, hogy **Melló Imre** kőművesegéd áll a háttérben, aki agyafurt praktikával igyekezett a munkásokat elégedetlenségre bírni s a békés egyetértést felzavarni. Sőt attól sem riadt vissza, hogy a munkásokat fenyegetéssel kényszerítse a munka abbanahagyására. Az érdekelt tényezők feljelentést tettek ellene s Melló Imre megkapta a jól megérdemelt jutalmát.

Az ítélet a következő:
Iparkihágással vádolt Melló Imre aradi születésű, 30 éves, róm. kat. vallású, büntetlen előéletű kőművesegédet dolgozó kőműves munkásnak szabad akarata érvényesítésében fenyegetéssel való megakadályozása által elkövetett kihágásban büntetés kimondom és az 1884. évi XVII. t. c. 164. §-a alapján 5 napi elzárással és ezenkívül 100 kor. pénzbüntetéssel, ennek behajthatatlansága esetén 5 napi elzárással büntetem. Elmarasztalom ezenkívül az esetleg felmerülő eljárási és tartási költségek viselésében is.

A pénzbüntetés 15 nap alatt végrehajtás terhe mellett fizetendő és az 1901. évi XX. t. c. 23. §-ában jelzett célra fordítandó.

A kiszabott büntetésnek jogerőre emelkedés utáni végrehajtását rendelem el.

Jogában áll Melló Imrénél ezen ítélet kézbesítésétől számított 15 nap alatt szóval, vagy írásban felelőzést benyújtani.

Indokok:

Az eljárás folyamán marasztalt önbeismerésével igazolta, hogy a földmívelési állampünet építkezésénél dolgozó Riszter Károly kőműves segédet felkereste és a napi munka után őt megszólította és vele beszélt.

Ámbár Melló kihallgatása alkalmával tagadta azt, hogy fenyegette Risztert, hogy kikapja abba nem hagyja a munkát, de tagadásával szemben Riszter Károly vallomásaiban igazolja azt, hogy Melló

tette neki azon kijelentést: „ajánlatos, hogy abba hagyja a munkát, mert kikap.” Ezen fenyegetés teljesen alkalmas arra, hogy félelmet gerjesszen az idegenből jött munkásban.

Tány ugyan az, hogy Riszter vallomásaiban kijelentette, hogy nem a megfélemlítés hatása alatt hagyta el a munkát, de ezen következmény nem is szükséges a büntethetősége megállapításához, ahhoz elegendő, ha a fenyegetés olyan, mely alkalmas a megfélemlítésre.

Négyszem között történt a beszélgetés Melló és Riszter között, a bizonyítékot a bűnös égre tehát csak Riszter vallomása adhatja. De tekintve, hogy ez teljesen érdektelen vallomás, melynek valódiságát a körülmények is támogatják, bár egyedül áll, ez teljes bizonyítéknak elfogadni kellett, annál is inkább, mivel azt esküvel is kész megerősíteni. Támogatja ezen vallomást, hogy Melló felkereste Risztert, ámbár ennek szükségességére elfogadható okot adni nem tud, négyszem-között beszélt vele, hogy maga ellen bizonyítékot ne adjon.

Bizonyítékul szolgál marasztalt ellen az iratoknál levő és Riszternek küldött levél, mert ámbár nincs igazolva, hogy ezt ő írta, de kétségtelen, hogy az ő forrásából ered, hogy ennek is ő az értelemi szerzője, mert ennek tartalma majdnem azonos a Riszterrel való beszélgetéssel.

Végül bizonyítékul szolgál ellene az is, hogy hason cselekményért már volt eljárás ellene és csakis kellő bizonyíték hiánya miatt mentetett fel.

Bár tárgyi bizonyíték marasztalt óvatossága folytán kisebb mértékben volt beszerezhető, mindazonáltal a beszerzett bizonyítékok alapján vádlottat marasztalni kellett, mert nem maradhat megtorlatlanul az ilyen cselekmény, mely a munkásérdekek megóvása szempontjából sem tűrhető és mert méltán rászolgál a büntetésre az olyan egyén, akinek minden törekvése, egész tevékenysége a most meglehetősen csendes munkás viszonyok megzavarására irányul és azt minden ok és indok nélkül megrontani igyekszik.

A büntetés kiszabásánál enyhítő körülményül vétetett marasztalt büntetlen előlétele, súlyosbító körülményül, hogy a békés viszonyokat ok nélkül megzavarni törekedett.

A kiszabott büntetésnek jogerőre emelkedés utáni végrehajtását elrendelem, mert elítélt annak felfüggesztését nem kérte és hivatalból való felfüggesztésre indok nincs, annál kevésbé, mivel a kihágás elkövetését tagadta.

Arad, 1909. évi június hó 7-én.

Sarlot,
főkapitány.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDES.

— Tenyészlő díjazás Kurticson. Az Arad-vármegyei Gazdasági Egyesület f. hó 20-án, a vármegyei lótenyésztő-bizottmányával karöltve, Kurticson tenyészlő díjazást rendezett, mely alkalommal a földmivelésügyi minisztérium által engedélyezett államdíjakban összesen 600 koronát s ezenkívül 4 darab egyesületi díszoklevélet osztottak ki a tenyésztők között. Felvezettek összesen 50 darab anyakancát szópós csikóval, továbbá 20 darab három éves, 27 db. két éves és 12 darab egy éves kancacsikót. A nagyobb díjakat a következő kiscsapat nyerték: 1. Anyakancákért Sipos Mihály M.-Pécska, Szigmeth György Németpereg és Kaupert József Almáskamarás. 2. Három éves kancacsikókért: Konti János Zimándköz és Vlász Tódor, Kurtics. Két éves kancacsikókért: Donáth Mihály Magyar-Pécska. Oklevelet nyertek: Gróf Nádasdy-uradalom, özv. Takácsy Sándorné, Dávid Mátyás és Kajári Ferenc. Jelen voltak: Károlyi Gyula gróf főispán, Vásárhelyi Dezső országgyűlési képviselő, Vásárhelyi József gazdasági egyesületi igazgató elnök, Friebeisz Miklós lótenyésztőbizottmányi elnök, Keller Iván ügyvezető titkár, Kemény Szilárd titkár, Baross Ferenc dr. főszolgabíró, Dóry György százados, menteleposztály parancsnok, Kellner György törvényhatósági főállat-

orvos, Purgly László, Récsey Miklós, Tisza István gróf, Babarezi Jenő báró, Cselkó Arpád, Háberéger György, Verzár Márton, Háromy László, Pál Miklós, továbbá a járás jegyzői kara és nagyszámú gazdaközönség. A kiállítás délelőtt 9 órakor, a gazdasági egyesület nevében Vásárhelyi József igazgató elnök nyitotta meg, aki a megjelent vendégeket a község nevében üdvözlő Zakariás Arpád jegyzőnek megköszönve a szíves fogadtatást, lelkes szavakkal buzdította a gazdaközönséget az állattenyésztésnek minél intenzívebb felkarolására. A bíráló bizottság tagjai voltak: Elnök Friebeisz Miklós, jegyző: Kemény Szilárd. Tagok: Dóry György, Baross Ferenc dr., Kellner György, Purgly László, Récsey Miklós, Don Illés és Jerger József. A bírálat megejtése és a díjak kiosztása után 50 teritékű bankett volt, amelyen számos felköszöntő hangzott el.

Budapesti áru- és értéktözsde.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, június 2.

Kevés üzlet, 15 fillérrel magasabb árak
Az árak 50 kilónként számítva:

	Dall	2 óral
	zárlat	zárlat
Tengeri 1909. júliusra	7 80—7 81	7 79—7 80
Tengeri 1910. májusra	23—7 24	7 23—7 24
Buza 1909. októberre	13 88—13 89	3 79—13 80
Buza 1910. áprilisra	14 17—4 18	14 11—14 12
Rozs októberre	10 43—10 44	10 36—10 37
Zab októberre	8 00—8 01	8 03—8 04

Zárul 5 órakor.
Utótözsde üzletelen

Június 27-én (vasárnap) lesz az aradi „GUTENBERG”-DALKÖR nagy hangversenye az ujaradi báró Nopcsa-féle „TÜNDÉRKERT”-ben. — A hangversenyen a 33-ik gyalogezred teljes zenekara is közreműködik — Belépő-díj (személyenként) 40 fillér. — Kezdete délután három órakor

URÁNIA SZÍNHÁZ.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Mű-or 1909 június 22-én, kedden:

1. Ravasz tolvajok. Komikus. — 2. Kiev. Természet után. — 3. A jószívű utcagyerek. Életkép. — 4. Automobilcsolnakok. Természet után. — 5. Matrózjátékok. Mulatságos. — 6. Gyermekrablás. Dráma. — 7. Férjvadászat. Bohózat.

B. Hermína hozománya.

Bohózat. Irta: Clairville. Előadják párisi művészek.

Előadások délután 6, fél 8, és 9 órakor.

As előadások alatt a cs. és kir. 33. gyalogezred zenekara játszik. — Cukrászda.

As előadásra bármikor be lehet menni.

NYILTTÉR.*

Szivarka hüvelyek nagy választékban.

Limbeck János és fia
első magy. ktr. szab. árckoposó gyára és tem. térszervező
intézetéből.

Arad, színház-épület Városi és megyei telefon: 63.

Alulirottak fájdalomtól megtört szívvel tudatják a forrón szeretett és felejtethetlen jó férj, illetve fiu, testvér, vő, sógor és rokon

Nikodém János,

nagyhalmágyi szolgabírónak

f. évi június hó 21-én d. e. 8 órakor, életének 32-ik és boldog házasságuk 8-ik évében Nagyhalmágyon történt jobblétre szenderültét

A boldogult földi maradványai június hó 23-án d. e. 10 órakor fognak Aradon a felső temető halottas csarnokában az ág. hitv. ev. egyház szertartással szerint ugyanott örök nyugalomra tétetni.

ÁLDÁS EMKÉKERE!

Nagy Halmágy, 1909. június hó 21. én.

Özv. Nikodém Jánosné szül. Vannay Janka, özvegye.
Özv. Nikodém Jánosné, édesanyja. Nikodém Lajos és neje szül. Kaszon-i Mariska, Bozoky Mátyás és neje szül. Vannay Márta, testvér, sógor és sógor-nő Vannay Gusztáv és neje szül. Prekarchay Csillag Janka, apósa és anyósa. 2451

Naponta többször
frissen pörkölt kávé

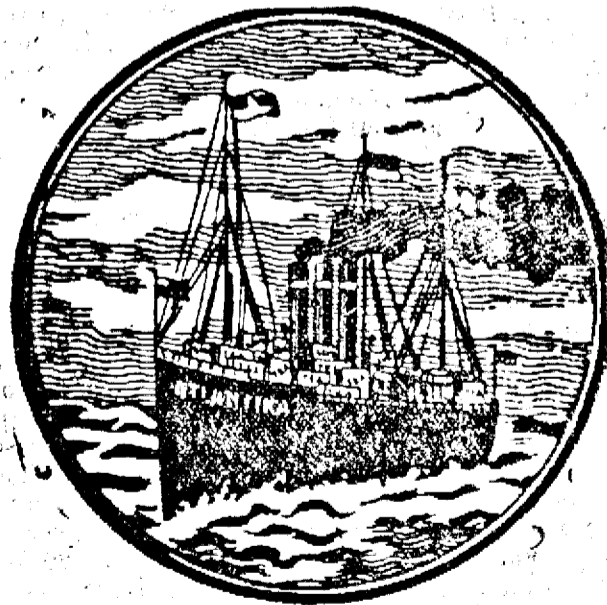
fűszer és illatszer KÁROS
SZAGÁTÓL mentesen

Csakis az

Atlantika

kávé és tea behozatalnál
kapható.

Villanyüzemű kávépörkölőnk működésben látható a kirakatban.

Arad, Andrassy-tér 20. Fischer Eliz-palota.
Városi és megyei telefon 609.

Pénzt

jelzálog, amortisatio és váltó
fedezetre földbirtokra és vá-
rosi bérházakra legelőnyö-
* * * sebben közvetít * * *

Szücs F. Vilmos

Aradon, Karolina-uta 8.
sz. saját ház a fiók posta
* * * mellett. * * *

Magyar kir. államvasutak

Nyári menetrend.

Érvényes 1909. évi május hó 1-től.

Table for Arad-Budapest route with columns for stations (Állomások) and train types (Sv., Gy., Szv., Gv., Tvsz., Sv.).

Table for Budapest-Arad route with columns for stations (Állomások) and train types (Tv., Gy., Sv., Gv., Sv., Sv.).

Table for Arad-Tövis route with columns for stations (Állomások) and train types (Gy., Sv., Sv., Gy., Sv., Tvsz.).

Table for Tövis-Arad route with columns for stations (Állomások) and train types (Sv., Gy., Sv., Gy., Sv., Vv., Vv.).

Table for Arad-Temesvár-Józsefváros route with columns for stations (Állomások) and train types (Sv., Sv., Vv., Sv.).

(Utánnyomás nem díjazatik.)

